

FINTECH Cluster

โอกาสในการเติบโต
เพิ่มประสิทธิภาพ
และลดต้นทุน

สารบัญ

บทสรุป

Fintech ด้านการชำระเงินและโอนเงิน

การให้สินเชื่อและเงินทุน

Digital assets

Theme การลงทุนของ Fintech

หน้า

3

5

19

31

49

บทสรุป

- Fintech หรือ Financial Technology คือการนำเทคโนโลยีมาใชพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ และนวัตกรรมทางการเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความสะดวกรวดเร็ว ความปลอดภัย ลดต้นทุนที่เกิดขึ้น และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้น โดย Fintech มีการให้บริการที่ครอบคลุมหลายรูปแบบ โดย รูปแบบของ Fintech ในไทยที่สำคัญในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้นี้ ซึ่งเราจะสรุปประเด็นสำคัญในรายงานฉบับนี้คือ 1) ธุรกิจการชำระเงิน/โอนเงิน, 2) ธุรกิจการให้สินเชื่อ และเงินทุน และ 3) ธุรกิจ เกี่ยวกับ Digital assets
- Fintech ด้านการชำระเงินและโอนเงิน ที่ผ่านมามีเติบโตอย่างรวดเร็ว ยังมีโอกาสเติบโตและลดต้นทุนได้อีก โดยสัดส่วนการใช้ Mobile banking เติบโตอย่างรวดเร็วมาอยู่ที่ประมาณ 80% ซึ่งเป็นระดับที่จนใกล้อิ่มตัว เป็นผลจากการผลักดันของภาครัฐและการที่ธนาคารพาณิชย์ให้ฟรีค่าธรรมเนียมตั้งแต่ปี 2018 โดยมีสถานการณ์โควิด 19 เป็นตัวเร่ง ในขณะที่ Fintech ด้านการชำระเงินผ่าน Wallet เติบโตสูงแต่ช้ากว่า Mobile Banking ในอนาคตยังมีโอกาสในการลดการใช้เงินสดและเช็คยังมีอีกมาก เนื่องจากประชาชนยังคงใช้เงินสดในสัดส่วนถึง 87% ในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และ 77% ของเช็คนำมาใช้ในการชำระเงินที่มีมูลค่าน้อยกว่า 100,000 บาท ธนาคารได้ประโยชน์ในแง่การลดลงของ Cost to income ratio แล้ว และมีโอกาสลดลงได้อีก เราคาดว่า Fintech ด้านการชำระเงินและโอนเงินต่างประเทศจะเป็นความเสี่ยงต่อธนาคารในอนาคตอันใกล้ อย่างไรก็ตามธนาคารได้มีการปรับตัวเป็นพันธมิตรกับ Fintech Startup เพื่อพัฒนาบริการด้านนี้
- Fintech ด้านการให้สินเชื่อ ปัจจุบันยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น โดยพัฒนาการด้านนี้ส่วนใหญ่เกิดจากธนาคารพาณิชย์ เป็นโอกาสให้ธนาคารขยายฐานลูกค้าไปยังกลุ่ม Underserved (ซึ่งมีมากกว่า 30 ล้านราย) และเข้าถึงลูกค้ากลุ่ม Mass & lower mass มากขึ้น โดยคาดว่าจะเติบโตแบบก้าวกระโดด เห็นได้จากสินเชื่อ Nano Finance ของกลุ่ม Fintech เติบโตได้เร็วกว่า ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อ Nano Finance แบบดั้งเดิม และยังมี NPL ที่ต่ำกว่า
- Fintech ด้าน Digital asset ได้รับความสนใจมากขึ้นอย่างมากในปัจจุบัน แต่ยังคงอยู่ในวงจำกัด จึงเป็นโอกาสใหม่ทางธุรกิจของบริษัทหลักทรัพย์ โดยหลักๆ ได้แก่ ธุรกิจ Digital asset exchange/broker และ ICO Portal อย่างไรก็ตามธุรกิจด้านนี้ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายอย่าง เช่น กฎหมายและกฎเกณฑ์การกำกับดูแล ความเชื่อมั่น (โดยเฉพาะหลังวิกฤตการณ์ Luna และ FTX), ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ และความผันผวนของราคา
- Theme การลงทุน: เราเห็นว่าหุ้นที่ได้ประโยชน์คือกลุ่มธนาคารและบริษัทหลักทรัพย์ ส่วนหุ้นที่มีความเสี่ยงที่จะเสียประโยชน์คือกลุ่มบริษัทเงินทุน
- เราคาดว่ามูลค่าหุ้นกลุ่มธนาคารมีโอกาที่จะถูก Re-rate ในระยะยาว เพราะ ROE มีแนวโน้มปรับตัวขึ้นจากการนำ Fintech มาใช้ ปัจจุบันมีความชัดเจนมากขึ้นว่าธนาคารสามารถปรับตัวนำ Fintech มาเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เห็นได้จากการลด Cost to income ratio, การขยายฐานลูกค้าสินเชื่อไปยังกลุ่ม Underserved และเพิ่ม Risk-adjusted return ในการปล่อยสินเชื่อรายย่อย โดยนับตั้งแต่มีกระแสด้าน Fintech ในหลายปีที่ผ่านมามูลค่าหุ้นกลุ่มธนาคารก็ถูก De-rate อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ส่วนหนึ่งมาจากความกังวลว่าธุรกิจธนาคารจะถูก Disrupt จากการเข้ามาของ Fintech

รูปแบบของ Fintech ในไทยที่สำคัญในปัจจุบันและคาดว่าจะมาแรงในอนาคตอันใกล้

- **Fintech หรือ Financial Technology** คือการนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ และนวัตกรรมทางการเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความสะดวกรวดเร็ว ความปลอดภัย ลดต้นทุนที่เกิดขึ้น และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้น โดย Fintech มีการให้บริการที่ครอบคลุมหลายรูปแบบ
- **รูปแบบที่สำคัญในปัจจุบัน** จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ภาคการเงิน (Financial Landscape) ของไทยและทั่วโลก พอจะสรุปได้ดังนี้
 1. การชำระเงินและโอนเงิน: Fintech ด้านการชำระเงิน/โอนเงินในประเทศได้รับความนิยมเป็นวงกว้างและเติบโตอย่างรวดเร็ว FinTech ประเภทนี้ทำให้มีช่องทางการจ่ายเงินที่หลากหลายมากขึ้น ได้แก่ การโอนเงินผ่าน Mobile banking การชำระเงินผ่าน Wallet ต่าง ๆ เป็นโอกาสนำเสนอบริการที่รวดเร็วขึ้น ด้วยต้นทุนที่ถูกลง ปัจจุบันบริการด้านการจ่ายเงินและกระเป๋าเงินออนไลน์ ให้บริการกันอย่างแพร่หลาย อาทิ mPay, TrueMoney, Paypal, Alipay, Skrill, Rabbit และ LINE Pay ซึ่งเป็นบริการรับชำระเงินค่าสินค้า/บริการทางออนไลน์ โดยลูกค้าไม่จำเป็นต้องใช้เงินสด ไม่ต้องมีบัญชีธนาคาร ไม่ต้องมีบัตรเครดิตใดๆ ส่วน Fintech ด้านการชำระเงินและโอนเงินต่างประเทศกำลังเติบโต และอาจ Disrupt ธนาคารได้ เนื่องจากการใช้เทคโนโลยี Blockchain ที่สามารถทำธุรกรรมการเงินแบบไม่ต้องผ่านตัวกลางจะทำให้การโอนเงินระหว่างประเทศเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายลงได้ ทำให้ค่าธรรมเนียมถูกลง
 2. การให้สินเชื่อและเงินทุน: Fintech ด้านนี้ในประเทศไทยยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นซึ่งนำไปสู่การเข้าถึงกลุ่มลูกค้าที่ Underserved ได้แก่ Digital lending, P2P Lending และ Crowd Funding (การระดมทุนออนไลน์)
 3. ธุริจำนวน Digital asset: ได้แก่ ธุริจำวน ICO Portal และ Digital Asset Broker และ Digital Asset Dealer ถือเป็นธุริจำวนที่เริ่มเห็นบริษัทหลักทรัพย์เริ่มให้ความสนใจมากขึ้น หลังจากที่สกุลเงินดิจิทัลอย่าง Cryptocurrency, เทคโนโลยี Blockchain, Decentralized Finance (DeFi) ได้รับความนิยมในวงกว้าง ซึ่งนับเป็นโอกาสทางธุรกิจของบริษัทหลักทรัพย์
 4. การบริหารจัดการด้านการลงทุน: ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการบริหารจัดการด้านการลงทุนอย่างครบวงจร ที่เข้ามาช่วยบริหารจัดการพอร์ตกองทุนรวมให้กับผู้ใช้ ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า มีแพลตฟอร์มการลงทุนที่หลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น แอปพลิเคชันลงทุนใน Private fund, กองคำ, กองทุนรวม รวมถึงแพลตฟอร์มที่ใช้ AI ช่วยในการวิเคราะห์หุ้น หรือแม้แต่การนำเทคโนโลยีอย่าง Robo Advisor มาช่วยในการจัดพอร์ตการลงทุน (Asset Allocation) นอกจากนั้นยังมีการใช้ Machine Learning ในการเทรดของกองทุนใหญ่ๆทั่วโลก ซึ่งของไทยที่มีชื่อเสียงได้แก่ StockRadars , Finnomena (ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ BAY), Jitta และ SiamSquared Technologies เป็นต้น
 5. Insurtech เทคโนโลยีประกันภัย ปัจจุบันนี้มีบริษัทประกันภัยหลายแห่ง เริ่มให้ความสนใจ Insurtech กันเพิ่มมากยิ่งขึ้น ที่เห็นได้ชัดเจนคือบริษัทประกันได้นำระบบขายประกันออนไลน์บนคอมพิวเตอร์ และมือถือที่ลูกค้าสามารถรับกรมธรรม์อิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยนำ AI และ Machine Learning มาปรับใช้เพื่อผลด้านการตลาดและพฤติกรรมของผู้บริโภค หรือการขายประกันภัยต่างๆ บนแอปพลิเคชัน สอดคล้องกับพฤติกรรมและการใช้งานของลูกค้ามากขึ้น และการเคลมประกันทำได้บนมือถือ การคำนวณเบี้ยประกัน และบริการหลังการขายต่างๆ
- **รูปแบบของ Fintech ในไทยที่สำคัญในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้** ซึ่งเราจะสรุปประเด็นสำคัญในรายงานฉบับนี้คือ
 1. ธุริจำนวนการชำระเงิน/โอนเงิน
 2. ธุริจำนวนการให้สินเชื่อ
 3. ธุริจำนวน Digital asset

FINTECH

ด้านการชำระเงินและโอนเงิน
เป็นโอกาสในการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน

Digital Payment การเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่ยังมีโอกาสในการลดการใช้เงินสดและใช้ยังมีอีกมาก

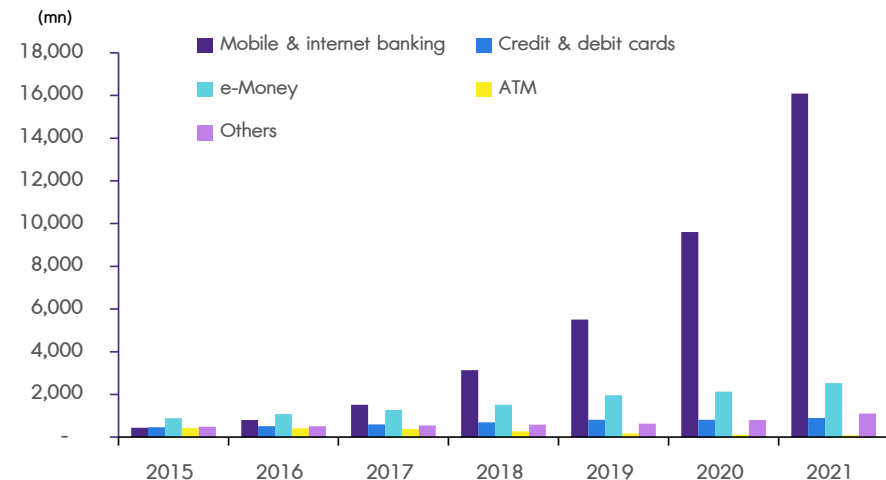
- Digital Payment ในไทยเติบโตอย่างรวดเร็ว เป็นผลจากการผลักดันของภาครัฐ และการที่ธนาคารพาณิชย์ให้ฟรีค่าธรรมเนียมตั้งแต่ปี 2018 โดยมีสถานการณ์โควิด 19 ที่เป็นอีกปัจจัยเร่ง โดยมีธุรกรรมผ่าน Digital Payment สูงขึ้น 5 เท่า ระหว่างปี 2017 – 2021 จาก 63 ครั้งต่อคนต่อปี ณ สิ้นปี 2017 เป็น 312 ครั้งต่อคนต่อปี ณ สิ้นปี 2021 มูลค่าการถอนเงินสดลดลงเฉลี่ยปีละ 10.4% ปริมาณธุรกรรมการใช้ชีคลดลงเฉลี่ยปีละ 11.7% ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โดยสัดส่วนช่องทาง Mobile & internet banking ต่อปริมาณการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงิน เพิ่มขึ้นจาก 35% ในปี 2017 มาอยู่ที่ 78% ในปี 2021 ซึ่งเราเชื่อว่าชาวไทยอีกครึ่งหนึ่ง โดยคนไทยทำธุรกรรมผ่าน mobile banking เป็น อันดับ 1 ของโลก
- แต่โอกาสในการลดการใช้เงินสดและใช้ยังมีอีกมาก เนื่องจากประชาชนยังคงใช้เงินสดในสัดส่วนถึง 87% ในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และ 77% ของผู้ใช้ชีกับการชำระเงินที่มีมูลค่าน้อยกว่า 100,000 บาท เพราะสะดวกและคุ้นเคยกับการชำระเงินในรูปแบบเดิม โดยเฉพาะผู้ที่ไม่พร้อมใช้เครื่องมือหรือช่องทางดิจิทัล เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ และใช้ยังมีคุณสมบัติรองรับกระบวนการค้าของภาคธุรกิจ เช่น สั่งจ่ายล่วงหน้าได้และมีใบอาญา สปท. ตั้งเป้าให้ Digital Payment เป็นทางเลือกหลักของทุกกลุ่มภายในปี 2024 ดังนี้
 - เพิ่มปริมาณการใช้ digital payment เป็น 2.5 เท่า ภายใน 3 ปี จาก 312 ครั้ง ในปี 2021 เป็น 800 ครั้ง/คน/ปี ในปี 2024
 - เพิ่ม สัดส่วนมูลค่าการใช้digital payment ต่อเงินสด เพื่อการชำระเงินของประชาชน อีก 5% ภายใน 3 ปี จาก 87% ในปี 2021 เป็น 42% ในปี 2024
 - ลด การใช้ชีคลดลงเหลือไม่ถึง 50% ของปี 2021 ภายในปี 2026

*digital payment ที่ทางประชาชนและธุรกิจ ไม่รวมธุรกรรมถอนเงินสดและชี

ที่มา: สปท., InnovestX Research

ปริมาณการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงินและช่องทางต่าง ๆ ของระบบธนาคาร

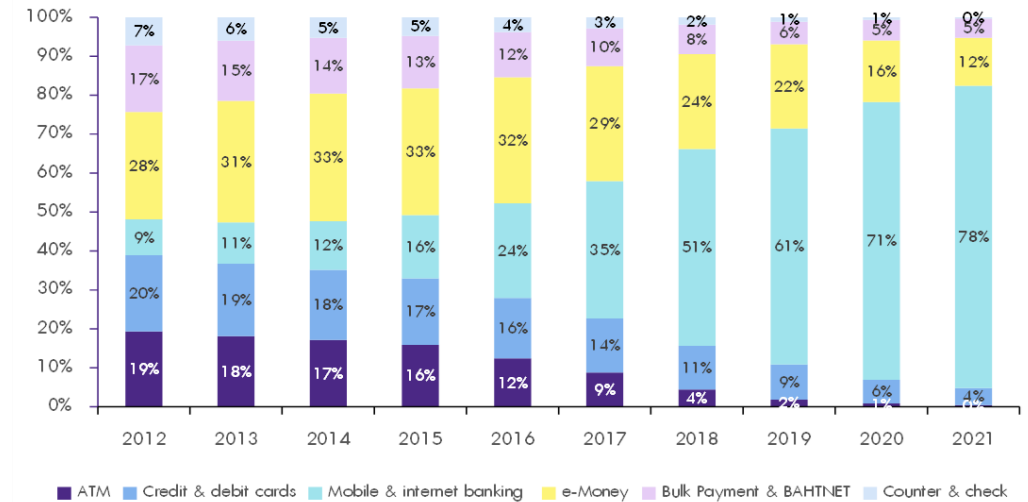

ที่มา: SUN., InnovestX Research

สัดส่วน Mobile banking เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วใกล้จุดอิ่มตัวแล้ว

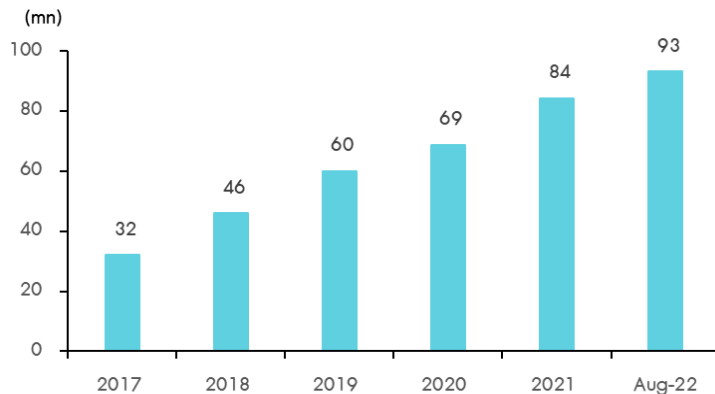
- หลังจากที่ธนาคารพาณิชย์ให้ฟรีค่าธรรมเนียมการโอนเงินผ่าน Mobile & internet banking ตั้งแต่ปี 2018 และการแพร่ระบาดของโควิด สัดส่วนช่องทาง Mobile & internet banking ต่อปริมาณการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงิน จาก 35% ในปี 2017 มาอยู่ที่ 78% ในปี 2021 ซึ่งน่าจะใกล้จุดสูงสุดแล้ว โดยคนไทยทำธุรกรรมผ่าน mobile banking เป็น อันดับ 1 ของโลก (ที่มา: Digital 2021 Global Review Report) โดยปริมาณการชำระเงินผ่าน Mobile & internet banking ในปี 2021 เพิ่มขึ้นถึง 10.6 เท่าจากปี 2017
- Fintech ด้านการชำระเงินผ่าน Wallet ต่าง ๆ ได้รับความนิยมมากขึ้น เช่น TrueWallet, Alipay, LinePay, Google Pay, Apple Pay, Paypal และ Rabbit ซึ่งเป็นบริการรับชำระเงินค่าสินค้า/บริการทางออนไลน์ โดยลูกค้าไม่จำเป็นต้องใช้เงินสด ไม่ต้องมีบัญชีธนาคาร ไม่ต้องมีบัตรเครดิตใดๆ โดยปริมาณการชำระเงินผ่าน E-Money จะเพิ่มขึ้นถึง 2 เท่าตัวในปี 2021 จากปี 2017 แต่สัดส่วนของ E-money ได้ลดลงอย่างรวดเร็วจากระดับสูงสุดที่ 33% ในปี 2015 เป็น 12% ในปี 2021 นอกจากนี้จำนวนบัญชีลูกค้าที่ใช้บริการ E-Money ของผู้ประกอบการที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-bank) ลดลงในปี 2019 และธนาคารก็มีการให้บริการ E-Money เพิ่มขึ้นอย่างมากในปี 2018
- Fintech ด้านการชำระเงินเติบโตช้ากว่า Mobile Banking ส่วนหนึ่งเป็นเพราะยังไม่สามารถทดแทน Mobile Banking ของธุรกิจธนาคารได้ เพราะสามารถให้บริการได้เฉพาะการใช้จ่ายเท่านั้น

สัดส่วน Mobile & internet banking ของปริมาณการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงิน

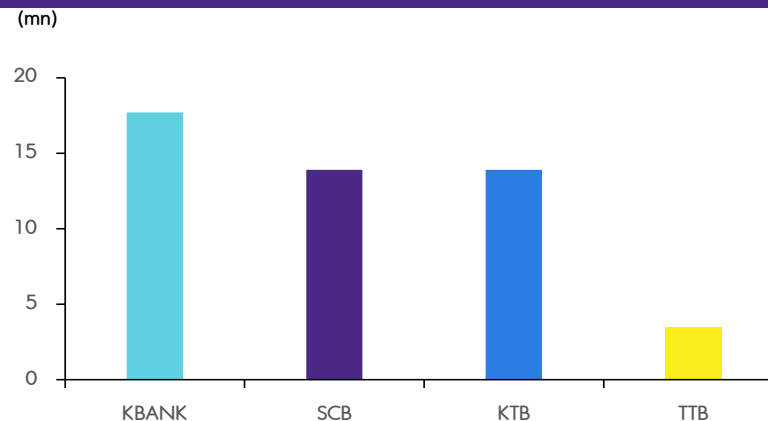
ที่มา: ธนาคาร., InnovestX Research

จำนวนบัญชีลูกค้าที่ใช้บริการ Mobile banking ของระบบธนาคาร

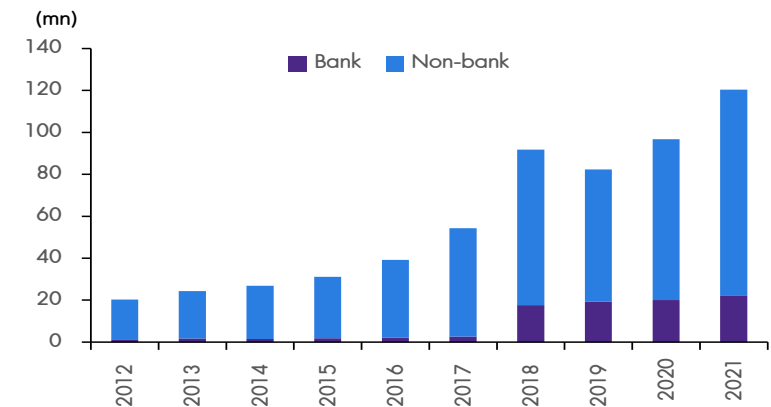
ที่มา: สบ., InnovestX Research

จำนวนบัญชีลูกค้าที่ใช้บริการ Mobile banking ของแต่ละธนาคาร

ที่มา: ธนาคาร., InnovestX Research

จำนวนบัญชีลูกค้าที่ใช้บริการ E-Money

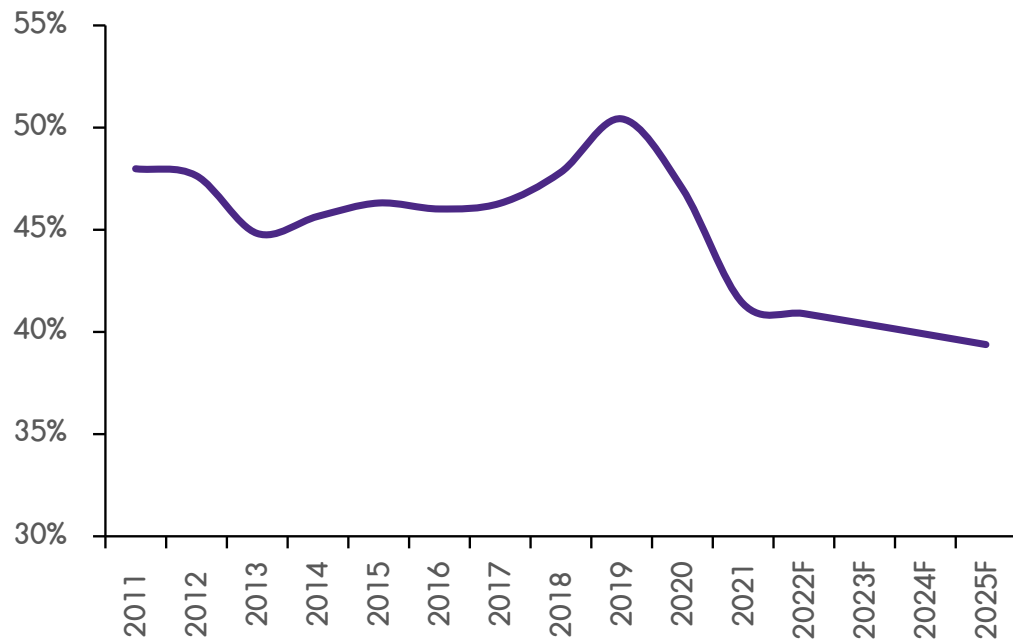

ที่มา: สบ., InnovestX Research

Cost to income ratio ของธนาคารมีแนวโน้มลดลงแล้ว หลังการใช้ Mobile banking อย่างแพร่หลาย

- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้รวมสุทธิ (Cost to income ratio) ของธนาคารพาณิชย์ลดลงมาอยู่ที่ 41% ในปี 2021 จากระดับสูงสุดที่ 50% ในปี 2019 ซึ่งเป็นปีที่ธนาคารบางแห่งได้เพิ่มการลงทุนใน IT อย่างมาก แสดงว่าธนาคารพาณิชย์ได้ประโยชน์จากการผลักดัน Digital payment แล้วหลังจากช่องทาง Mobile banking กลายเป็นช่องทางหลักในการชำระเงิน การลดลงของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจากการลดจำนวนสาขาและพนักงาน มากกว่าการลดลงของค่าธรรมเนียมการโอนเงินและเก็บเงินจากการลดค่าธรรมเนียมการโอนเงินผ่าน Mobile & internet banking เป็นศูนย์ในปี 2018
- เราคาดว่าระบบการชำระเงินสามารถลดการใช้เงินสดได้มากขึ้นในอนาคต Cost to income ratio ของธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มลดลงต่ำกว่า 40% ภายในปี 2025

Cost to income ratio ของธนาคารพาณิชย์

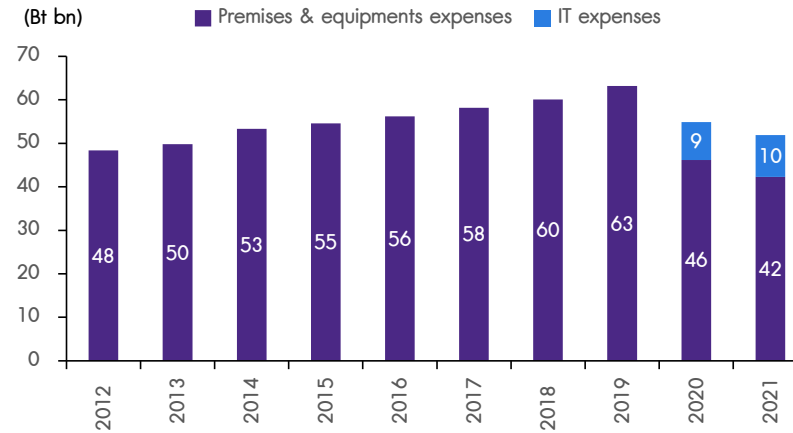

ที่มา: ธปท., InnovestX Research

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายพนักงานลดลง

- จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศลด 20% ในปี 2021 จากปี 2018 ธนาคารพาณิชย์ได้เปลี่ยนรูปแบบสาขาเป็นจุดให้บริการที่มีต้นทุนถูกลงมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มทั่วโลก
- ในขณะที่ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ลดลง 18% ในปี 2021 จากจุดสูงสุดในปี 2019 ซึ่งช่วงที่ธนาคารบางแห่ง (SCB, KBANK) มีการลงทุนทาง IT อย่างสูง แม้ว่าธนาคารจะยังมีการใช้จ่ายทางด้าน IT ที่เพิ่มขึ้น
- จำนวนพนักงานลดลง 13% ในปี 2021 จากระดับสูงสุดในปี 2016 ค่าใช้จ่ายพนักงานลดลง 7% จากจุดสูงสุดในปี 2019

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่ อุปกรณ์และ IT

ที่มา: สปท., InnovestX Research

จำนวนพนักงานและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน

ที่มา: สปท., InnovestX Research

จำนวนสาขาของธนาคารต่อประชากรผู้ใหญ่ 100,000 คน

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	% change from peak
Japan	34.0	33.9	33.9	34.1	34.1	34.0	34.0	33.9	33.9	-1%
United States	34.9	33.6	32.4	32.7	32.1	31.2	30.9	30.5	29.7	-15%
New Zealand	33.3	30.8	29.5	28.9	29.6	27.2	26.7	25.1	21.4	-36%
Hong Kong	23.3	22.8	22.6	22.2	21.5	21.0	21.2	21.0	20.2	-13%
Canada	24.3	23.3	23.1	22.8	22.3	20.8	20.1	19.7	20.2	-17%
Europe	26.6	26.9	28.0	26.8	24.6	22.9	20.9	19.9	18.7	-33%
Indonesia	16.9	17.6	17.8	17.6	17.3	16.8	16.1	15.6	15.2	-15%
Korea	18.3	18.0	17.2	16.8	16.2	15.4	15.3	15.1	14.4	-22%
Thailand	11.7	12.1	12.5	12.5	12.4	11.9	11.7	11.2	10.6	-15%
China	7.8	7.8	8.1	8.5	8.8	8.8	8.9	8.9	8.8	-1%
Singapore	9.4	9.1	9.0	9.0	8.7	8.2	8.1	7.8	7.0	-25%
World	11.5	11.9	12.2	11.6	12.3	11.7	11.4	11.0	10.8	-12%

ที่มา: World Bank, InnovestX Research

จำนวนสาขาและจุดบริการของธนาคารพาณิชย์ในประเทศ

	Number of branches			Number of branches & service points		
	2018	3Q22	Change	2018	3Q22	Change
KTBL	1,121	953	-15%	1,159	1,001	-14%
BBL	1,161	923	-20%	1,161	923	-20%
KBANK	961	831	-14%	967	834	-14%
SCB	1,101	722	-34%	1,101	813	-26%
BAY	704	628	-11%	716	643	-10%
TTB	929	589	-37%	929	589	-37%
KKP	66	62	-6%	67	62	-7%
TISCO	61	53	-13%	61	53	-13%
Total	6,735	5,373	-20%	6,901	5,767	-16%

ที่มา: สปท., InnovestX Research

ค่าธรรมเนียมบริการของธนาคาร: Disruption ใกล้จบลแล้ว

- การลดลงของค่าธรรมเนียมบริการโอนเงินและเรียกเก็บเงินของธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มชะลอตัว หลังจากสัดส่วน Mobile banking เข้าใกล้ระดับสูงสุดที่ 78% ในปี 2021 โดยรายได้ค่าธรรมเนียมบริการโอนเงินลดลง 7% ในปี 2018 และ 9% ในปี 2019 หลังจากธนาคารพาณิชย์ให้ฟรีค่าธรรมเนียม และเพิ่มขึ้น 4% ในปี 2020 และ 3% ในปี 2021 แสดงว่า Disruption ใกล้จบลแล้ว
- ความเสี่ยง:
 - ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีชียังมีแนวโน้มลดลงอีก ตามการลดลงของการใช้ชีชีในธนาคาร ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับว่ามีการกำหนดให้ระบบการชำระเงินที่มากทดแทนเช็คมีคุณสมบัติรองรับกระบวนการค้าของภาคธุรกิจ เช่น สิ่งจ่ายล่วงหน้าได้และมีโฆษณา อย่างไรก็ตามถ้ารายได้ส่วนนี้หายไปทั้งหมดจะกระทบรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการของธนาคารพาณิชย์ไม่ถึง 1%
 - ค่าธรรมเนียมการโอนเงินต่างประเทศ มีความเสี่ยงที่จะถูก Disrupt จาก P2P Transfer Fintech อย่างไรก็ตามธนาคารไทยหลายแห่งร่วมมือกับบริษัท P2P Transfer Fintech ต่างประเทศเพื่อให้บริการที่เร็วขึ้นและค่าธรรมเนียมถูกลง
- โอกาส: อย่างไรก็ตามเราคาดว่าความเสี่ยงจากการลดลงของรายได้ค่าธรรมเนียม น่าจะถูกชดเชยด้วยต้นทุนการให้บริการที่ถูกลง

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการของธนาคารพาณิชย์

	Commercial banks' fee & service income (Bt mn)					Change				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
Fees and service income	196,690	197,595	200,484	181,478	182,518	7%	0%	1%	-9%	1%
Acceptances, aval, and guarantees	10,451	9,931	9,568	10,086	10,002	3%	-5%	-4%	5%	-1%
Credit cards	36,931	39,655	42,106	33,688	32,691	2%	7%	6%	-20%	-3%
ATM cards & other e-banking services	33,394	33,397	33,299	29,757	27,896	6%	0%	0%	-11%	-6%
Money transfer and collection	24,442	22,835	20,861	21,592	22,149	10%	-7%	-9%	4%	3%
Consultance	932	695	826	928	558	2%	-25%	19%	12%	-40%
Management fee	9,135	9,069	9,420	5,136	4,327	-2%	-1%	4%	-45%	-16%
Underwriting	1,746	2,073	2,733	1,857	2,476	-71%	19%	32%	-32%	33%
Securities custodian	2,732	2,965	2,901	2,637	2,828	11%	9%	-2%	-9%	7%
Cheque-related fee	1,704	1,602	1,548	1,223	1,037	-11%	-6%	-3%	-21%	-15%
Letters of credits	1,762	1,787	1,637	1,468	1,453	-4%	1%	-8%	-10%	-1%
Commissions	41,120	39,891	39,446	37,641	39,822	43%	-3%	-1%	-5%	6%
Others	32,343	33,687	36,141	35,470	37,277	-1%	4%	7%	-2%	5%

ที่มา: ธปท., InnovestX Research

การชำระเงินและการโอนเงินต่างประเทศผ่าน ASEAN Payment Connectivity

สปท. ได้ต่อยอดบริการพร้อมเพย์ให้เกิดประโยชน์ในวงกว้างขึ้น ด้วยการเชื่อมโยงการโอนเงินและการชำระเงินระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้านกลุ่มอาเซียนภายใต้แนวคิด ASEAN Payment Connectivity โดยจุดเด่นของบริการทั้งสองนี้บนระบบพร้อมเพย์คือ การได้รับเงินทันทีด้วยค่าธรรมเนียมที่ต่ำลง ซึ่งบริการที่ สปท. ได้เดินทางไปเชื่อมโยงกับต่างประเทศประกอบด้วย

- การชำระเงินระหว่างประเทศด้วย QR Payment
 - การโอนเงินระหว่างประเทศ เป็นบริการการโอนเงินด้วยหมายเลขโทรศัพท์มือถือของผู้รับเงิน เริ่มต้นจากการโอนเงินระหว่างไทย - สิงคโปร์ภายใต้โครงการ PromptPay - PayNow และขณะนี้ สปท. อยู่ระหว่างการผลักดันให้มีการเชื่อมต่อกับประเทศอื่น ๆ ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีทางเลือกการใช้บริการที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยผู้ใช้บริการที่ประสงค์จะใช้บริการโอนเงินระหว่างประเทศผ่านธนาคารที่ให้บริการข้างต้น จะได้รับประโยชน์ ดังนี้
1. สะดวก: ผู้ใช้บริการสามารถโอนเงินระหว่างประเทศโดยใช้หมายเลขโทรศัพท์มือถือของผู้รับโอน และไม่จำเป็นต้องใส่ข้อมูลอื่นเหมือนบริการโอนเงินระหว่างประเทศทั่วไป เช่น ชื่อ-นามสกุล
 2. รวดเร็ว: การโอนเสร็จสิ้นภายในเวลาประมาณ 1-2 นาที รวดเร็วกว่าการโอนเงินระหว่างประเทศส่วนใหญ่ที่ต้องใช้เวลาอย่างน้อย 1-2 ชั่วโมง
 3. ราคาแข่งขันได้กับบริการโอนเงินระหว่างประเทศอื่น: ธนาคารพาณิชย์ที่เข้าร่วมโครงการได้ตกลงร่วมกันให้ค่าธรรมเนียมการโอนเงินและอัตราแลกเปลี่ยน อยู่ในระดับที่ถูกลงกว่าการโอนเงินในรูปแบบปัจจุบันและแข่งขันกับบริการโอนเงินระหว่างประเทศอื่นในตลาดได้ โดยผู้ใช้บริการจะเห็นค่าธรรมเนียมและอัตราแลกเปลี่ยนก่อนตัดสินใจโอนเงิน

การชำระเงินด้วย QR payment (ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ย. 65)							
ประเทศ	ลูกค้าไทย			ลูกค้าต่างประเทศ			วันที่เริ่มให้บริการ
	ใช้ Mobile Application ผู้ให้บริการไทย	ชำระเงินที่ร้านค้าผ่าน QR ของผู้ให้บริการต่างประเทศ	วงเงินการทำธุรกรรม	ใช้ Mobile Application ผู้ให้บริการต่างประเทศ	ชำระเงินที่ร้านค้าผ่าน QR ของผู้ให้บริการไทย	วงเงินการทำธุรกรรม	
 ญี่ปุ่น	BAY	NTT Data, StarPay*	100,000 บาท/รายการ, 500,000 บาท/วัน (วงเงินขึ้นกับธนาคารพาณิชย์ที่ใช้บริการ โดยไม่เกินตามที่ระบุข้างต้น)	-	-	-	2561
 กัมพูชา	SCB, BAY	ACLEDA		ACLEDA, Sathapana, Hattha	BBL, KBANK, KTB, SCB, BAY	100,000 บาท/รายการ, 500,000 บาท/วัน	18 ก.พ. 63
 เวียดนาม	BBL, KTB, BAY	VietQR ของ TPBank, BIDV		TPBank, Sacombank	BBL, KBANK, KTB, SCB, BAY	100,000,000 VND/รายการ, 200,000,000 VND/วัน	26 มี.ค. 64
 มาเลเซีย	BBL, KTB, BAY, CIMB Thai	DuitNow QR ของ Public Bank, Razer Merchant Services		Public Bank	BBL, KBANK, KTB, SCB, BAY, CIMB Thai	3,000 MYR/รายการ, 50,000 MYR/วัน	18 มิ.ย. 64
 อินโดนีเซีย	BBL, KTB, BAY, CIMB Thai	QRIS		Bank Central Asia, Bank Syariah Indonesia, Espay Debit Indonesia Koe, Bank CIMB Niaga, Bank Sinarmas, Bank Mega, Bank Permata, Bank Pembangunan Daerah Bali	BBL, KBANK, KTB, SCB, BAY, CIMB Thai	5,000,000 IDR/รายการ	17 ส.ค. 64
 สิงคโปร์	BBL, KTB, BAY	NETS QR		DBS, OCBC	BBL, KBANK, KTB, SCB, BAY	2,200 SGD / วัน	22 ก.ย. 64

หมายเหตุ * สำหรับการชำระเงินผ่าน QR payment ที่ประเทศญี่ปุ่น จะเป็นในรูปแบบร้านค้าส่ง QR จาก mobile application ของลูกค้าไทย

การโอนเงินด้วยหมายเลขโทรศัพท์ของผู้รับเงิน (ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ย. 65)					
ประเทศ (ชื่อบริการ)	ธนาคารไทยที่ให้บริการ	วงเงินการทำธุรกรรม	ธนาคารต่างประเทศที่ให้บริการ	วงเงินการทำธุรกรรม	วันที่เริ่มให้บริการ
 สิงคโปร์ (PromptPay-PayNow)	BBL, KBANK, KTB, SCB, BAY	1,000 SGD/รายการ/วัน/ธนาคาร	DBS, OCBC, UOB	ผู้รับเงินรับได้ ≤ 25,000 บาท/รายการ โดยไม่มีการจำกัดวงเงินต่อวัน	29 เม.ย. 64

ที่มา: สปท., InnovestX Research

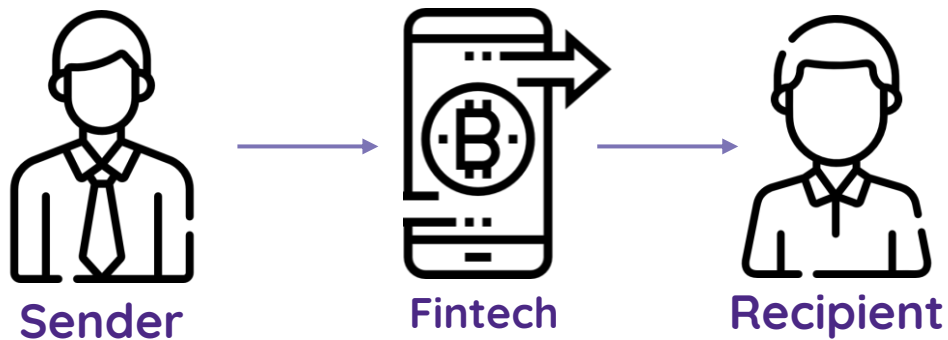

การโอนเงินต่างประเทศ มีความเสี่ยงที่จะถูก Disrupt จาก P2P Transfer

- Peer-to-peer (P2P) Transfer ซึ่งคือการโอนเงินหรือการชำระเงิน ทางตรงผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยเทคโนโลยี matching model ด้วยเส้นทางการชำระเงินที่แตกต่างธุรกรรมแบบดั้งเดิมที่ถูกกำหนดโดยเทคโนโลยีในปัจจุบันที่ใช้กันมานานอย่างการชำระเงินผ่านตัวกลาง SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunications) โดยเทคโนโลยี FinTech นี้เน้นการ match ธุรกรรมการรับและส่งเงินสกุลเดียวกันภายในประเทศให้มากที่สุด จากเดิมที่การโอนเงินจะส่งตรงจากผู้ส่งถึงมือผู้รับเป็นรายรายการ แต่ด้วยเทคโนโลยีนี้จะพยายามลดการโอนเงินโดยตรงข้ามประเทศให้มากที่สุด โดยระบบจะรวบรวมคำสั่งการโอนเงินระหว่างประเทศไว้ แล้วอาศัยการโอนเงินสกุลเดียวกันของผู้ส่งไปยังบัญชีสกุลเงินเดียวกับผู้รับ ถึงแม้จะเป็นคนละคำสั่งก็ตาม ซึ่งช่วยลดต้นทุนการบริหารความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนและต้นทุนการโอนเงินรายย่อยระหว่างประเทศได้ค่อนข้างมาก โดยในปัจจุบันมี FinTech เข้ามาให้บริการจำนวนมากและมีจำนวนผู้ใช้งานมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจาก FinTech มีขั้นตอนกระบวนการที่ไม่ยุ่งยาก มีค่าธรรมเนียมการโอนหรือชำระเงินถูกกว่าการโอนผ่านธนาคาร สามารถให้บริการได้สะดวกรวดเร็วตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้ถูกจับตามองว่าจะมีโอกาสที่จะเข้ามาทดแทนระบบโอนเงินระหว่างประเทศดั้งเดิมที่ได้รับความนิยมแพร่หลายอย่าง SWIFT ซึ่งมีจุดเด่นด้านความปลอดภัยจนเป็นที่ยอมรับ แต่จุดอ่อนของ SWIFT คือ การโอนเงินยังต้องใช้เวลาราว 2-3 วัน จึงทำให้ค่าธรรมเนียมที่สูง
- ต้นทุนการโอนเงินรายย่อยระหว่างประเทศที่ถูกลงมาก โดยต้นทุนโดยเฉลี่ยของการโอนเงินจำนวน 500 ดอลลาร์ฯ โดยใช้เทคโนโลยี Peer-to-peer money transfer จะอยู่เพียงราว 0.5-3% ขึ้นอยู่กับสกุลเงินที่โอน ซึ่งนับได้ว่าต่ำกว่าต้นทุนโดยรวมของการโอนเงินรายย่อยระหว่างประเทศจากรายงานของ ธปท. ซึ่งอยู่ที่ราวร้อยละ 7.28% ค่อนข้างมาก ทั้งนี้ ก็มีสถาบันการเงินไทยบางแห่งที่เริ่มให้บริการในอัตราค่าธรรมเนียมการโอนเงินจำนวน 500 ดอลลาร์ฯ ต่ำเพียงราว 1.6% โดยต้นทุนการโอนเงินรายย่อยระหว่างประเทศที่ต่ำลงนี้อยู่ในกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างประเทศ (Sustainable Development Goal) ที่ทาง United Nation ได้คาดไว้ว่า ภายในปี 2030 ต้นทุนการโอนเงินรายย่อยระหว่างประเทศจะต้องต่ำกว่า 3% (ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย) ตัวอย่างของบริษัท Fintech ด้านนี้ได้แก่ MoneyMatch (มาเลเซีย), Instarem (สิงคโปร์), Wise หรือชื่อเดิม Transferwise (อังกฤษ), DeeMoney (ไทย)

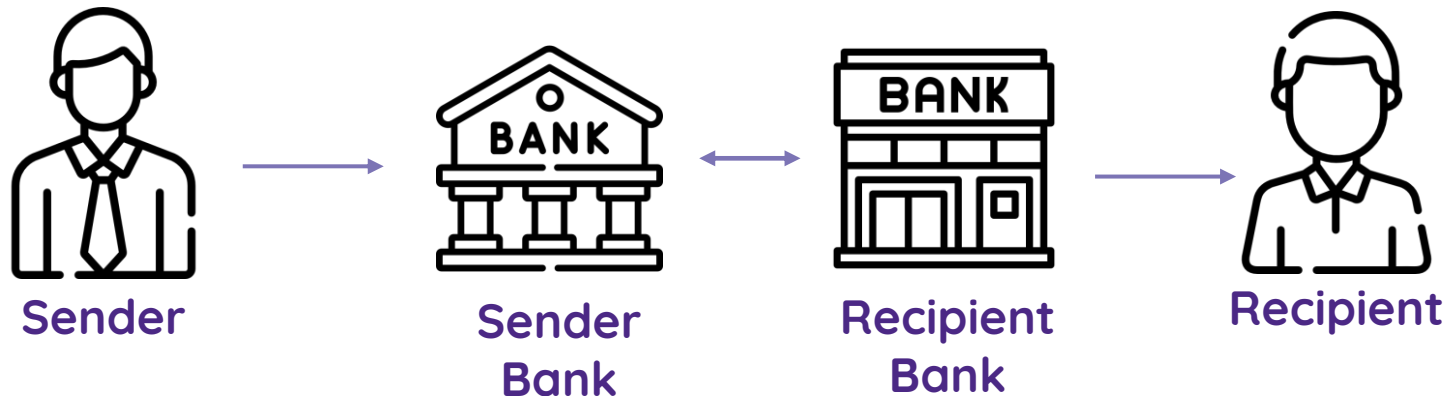
การโอนเงินต่างประเทศ มีความเสี่ยงที่จะถูก Disrupt จาก P2P Transfer

ขั้นตอนการโอนเงินแบบ P2P Transfer

- ขั้นตอนการให้บริการไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน
- ค่าบริการถูกกว่าสถาบันการเงิน
- โอนมากหรือโอนน้อย ค่าธรรมเนียมเท่ากัน
- ไม่ต้องมีบัญชีธนาคาร

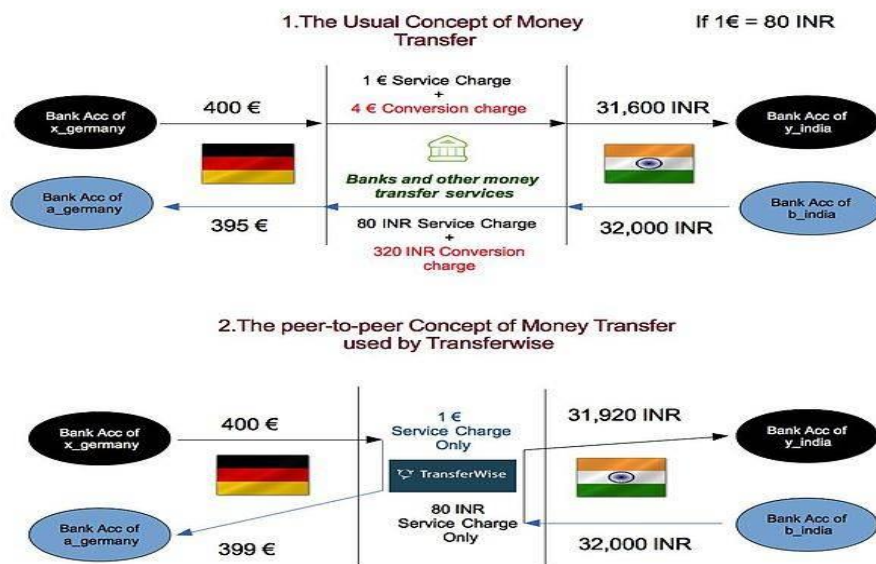
ขั้นตอนการโอนเงินแบบเดิม (โอนผ่านสถาบันการเงิน)

- ต้องมีบัญชีธนาคาร
- มีขั้นตอนกระบวนการค่อนข้างมาก
- การโอนเงินระหว่างประเทศมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง (เพิ่มขึ้นตามมูลค่า)

ตัวอย่างของ P2P Transfer

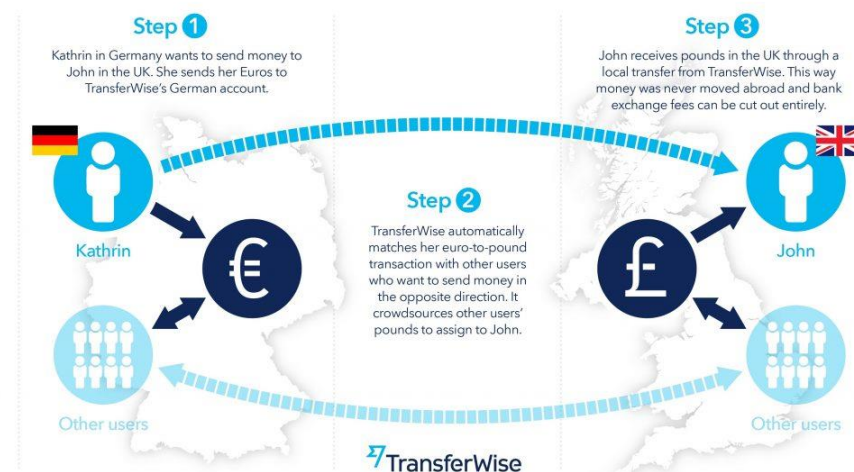
Use case #1: Wise (เดิมชื่อ TransferWise) เป็น Fintech ที่ให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศที่ได้รับความนิยมและมีการใช้งานอย่างแพร่หลาย ในหลายประเทศ ก่อตั้งเมื่อปี 2010 เพื่อให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศแบบ P2P โดยผู้ให้บริการจะหาหน้าที่ redirect ยอดของผู้ส่งไปยังผู้รับด้วยยอดเงินที่เท่ากัน ด้วยการใช้ matching model ซึ่งทำให้ไม่ต้องเคลื่อนย้ายเงินข้ามประเทศ ดังนั้นด้วยวิธีดังกล่าวสามารถลดค่าใช้จ่ายที่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินและค่าใช้จ่ายการโอนเงินข้ามประเทศได้ ส่งผลให้ Wise มีต้นทุนในการจัดการที่ถูกลงกว่ามากและสามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ในตลาดการโอนเงินข้ามประเทศได้ เช่น Western Union, Money Gram และ UAE Exchange (ที่มา: ธนาคารออมสิน)

ที่มา: TECHSAUCE

HOW TRANSFERWISE WORKS

TransferWise is the new, smarter way to send money abroad. There's no exchange rate mark-up, and one small, fair fee that's shown upfront. Here's how it's possible.

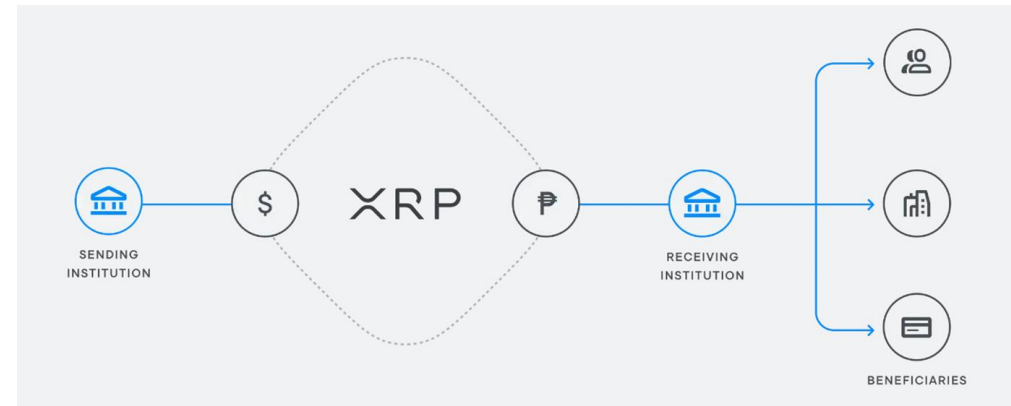
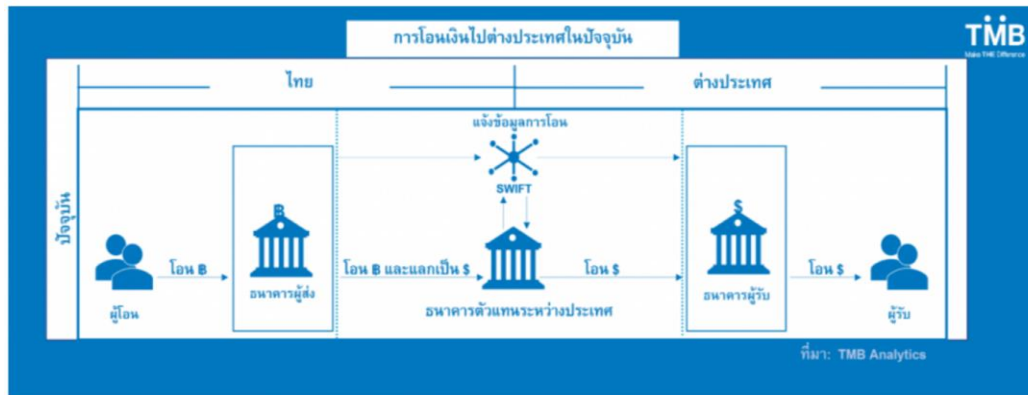
Use case #2: DeeMoney เป็นผู้ให้บริการแอปพลิเคชันแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเจ้าแรกๆ ในไทย ทำธุรกิจมานานกว่า 5 ปี นับตั้งแต่ได้ใบอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เมื่อปี 2017 จุดเด่น คือ บริการโอนเงินต่างประเทศที่ทำได้ตั้งแต่ 1,000-800,000 บาท ด้วยค่าธรรมเนียมคงที่ 125 บาท ถูกที่สุดในตลาด โอนวันนี้ พรุ่งนี้ปลายทางได้รับทันที ค่าธรรมเนียมที่ต่ำ ช่วยให้ต้นทุนอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Margin) ของลูกค้า ลดลงเหลือ 1-2% ต่อรายการ จากปกติที่ 3-7% หรือช่วยลูกค้าประหยัดราว 5-7% ในปี 2021 DeeMoney มียอดธุรกรรมมากกว่า 2 ล้านรายการ มูลค่ามากกว่า 2,000 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือมากกว่า 6 หมื่นล้านบาท แบ่งเป็นขาโอนเข้า (Inbound) จากกว่า 100 ประเทศทั่วโลก และขาโอนออก (Outbound) จากกว่า 40 ประเทศทั่วโลก ทำให้ปัจจุบัน DeeMoney มีฐานลูกค้ามากกว่า 2 ล้านราย โดยเป็นลูกค้าที่ยืนยันตัวตนกับบริษัทฯ ราว 3 หมื่นราย และคาดว่าจะในอนาคตจะเพิ่มขึ้นแตะ 1 แสนราย

ธนาคารไทยพัฒนาบริการโอนเงินต่างประเทศ จากร่วมมือกับบริษัท Fintech และพัฒนาเอง

- SCB ได้เข้าไปลงทุนใน Ripple บริษัทสตาร์ทอัพ นวัตกรรมที่ช่วยการทำธุรกิจทั้งใน และต่างประเทศ เพื่อการชำระเงินข้ามพรมแดนสำหรับลูกค้าทางธุรกิจจำนวนมาก และยังเป็นตัวช่วยสำคัญในการสร้างความสะดวก ปลอดภัยให้แก่ระบบ payment โดยธนาคารได้ร่วมมือกับ Ripple ต่อยอดความก้าวหน้าของเทคโนโลยี Ripple Blockchain เพิ่มศักยภาพและขยายขอบเขตการให้บริการโอนเงินข้ามประเทศให้ครอบคลุมความต้องการใน 12 ประเทศหลักทั่วทุกภูมิภาค ด้วยบริการ “โอนเงินต่างประเทศผ่าน SCB EASY” สะดวกทำได้ทุกที่ 24 ชั่วโมง รวดเร็วกว่า กับการโอนเงินแบบเรียลไทม์ ถึงปลายทางในไม่กี่วินาที หรือไม่เกิน 3 วัน ขึ้นอยู่กับระบบปลายทาง ไม่มีค่าธรรมเนียมธนาคารต่างประเทศ ปลายทางรับเงินเต็มจำนวน ด้วยอัตราแลกเปลี่ยนที่ดี นอกจากนี้ SCB ร่วมมือกับ บริษัท Ripple และ SBI Remit ผู้ให้บริการโอนเงินระหว่างประเทศ ที่มีความเชี่ยวชาญในบริการโอนเงินตามกฎหมายของญี่ปุ่น ซึ่งทั้งสององค์กรมีการใช้เทคโนโลยี Ripple Net ซึ่งเป็นโซลูชันบล็อกเชน ระดับองค์กรของ Ripple เพื่อยกระดับผลการให้บริการโอนเงินแบบเรียลไทม์สำหรับลูกค้ารายย่อยของประเทศไทย
- KBANK ได้จับมือกับ 3 FinTech คือ TransferTo, Instarem และ Currenxie ในปี 2017 โดยสามารถรับโอนเงินจาก 4 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย ฮ่องกง และออสเตรเลีย และสามารถโอนเข้าบัญชีธนาคารในไทยได้กว่า 30 ธนาคาร รู้วันรับเงินที่แน่นอน ค่าโอนชัดเจน และได้รับเงินเต็มจำนวนลูกค้าธนาคารของไทย และสามารถทำรายการโอนเงินไปต่างประเทศด้วยตัวเองผ่านแอปพลิเคชัน K PLUS ทางโทรศัพท์มือถือไปยังผู้รับเงินปลายทางกว่า 40 ประเทศทั่วโลก ได้แก่ จีน สหรัฐอเมริกา อังกฤษ สิงคโปร์ ฮ่องกง ออสเตรเลีย และกลุ่มสหภาพยุโรป
- BAY ได้เริ่มใช้งาน Ripple Net เพื่อให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาแก่บริษัทปีโตรเคมีขนาดใหญ่ด้านการโอนเงินระหว่างประเทศ ช่วยให้การทำธุรกรรมสามารถเสร็จสิ้นได้ภายในระยะเวลาอันสั้นเพียงไม่กี่ นาที จากเดิมที่เคยใช้เวลาอย่างน้อย 3 วัน
- KTB ร่วมมือกับ ฟินเทค ยูนิคอร์น Nium สิงคโปร์ ร่วมยกระดับบริการโอนเงินต่างประเทศผ่าน “Krungthai WARP” (กรุงไทย วาร์ป) สำหรับลูกค้าธุรกิจและลูกค้าบุคคล เลือกโอนเงินได้ 7 สกุลเงินหลักของโลก ได้แก่ ดอลลาร์สหรัฐ ปอนด์สเตอร์ลิง ยูโร ดอลลาร์ออสเตรเลีย ดอลลาร์แคนาดา ดอลลาร์ฮ่องกง และดอลลาร์สิงคโปร์ ทำธุรกรรมง่าย เงินถึงไว ได้รับเงินเต็มจำนวน นอกจากนี้ ลูกค้ายังได้รับอัตราแลกเปลี่ยนที่ดีขึ้น เมื่อโอนเงินออกจาก Krungthai Inter Wallet ในแอปพลิเคชัน Krungthai NEXT ซึ่งเป็นกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์สำหรับสกุลเงินต่างประเทศ
- BBL พัฒนา BeWallet ของตัวเองแล้วยังมีความร่วมมือกับ Union Pay เพื่อให้แพลตฟอร์มสามารถใช้ได้ทั่วโลกโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนในทันที

การโอนเงินไปต่างประเทศโดยใช้ Cryptocurrency

- การโอนเงินไปต่างประเทศโดยใช้ Cryptocurrency เริ่มมีบทบาทมากขึ้นทั่วโลก โดยการโอนเงินไปต่างประเทศด้วยสกุลเงิน Cryptocurrency ผ่าน Crypto Wallet โดยใช้เวลาไม่ที่นาทหรือวินาที ซึ่งหากไม่มี Cryptocurrency อยู่ก็ต้องทำการซื้อก่อนแล้วค่อยโอนไป ส่วนปลายทางเมื่อได้รับแล้วก็สามารถขายเพื่อแปลงเป็นสกุลเงินท้องถิ่นได้บริษัท Ripple คือบริษัทที่มีชื่อเสียงทางด้านนี้ โดยบริษัท Ripple ที่เป็นผู้ออกเหรียญ XRP ซึ่งเป็นเหรียญ Cryptocurrency ที่มีคุณสมบัติในการทำธุรกรรมที่รวดเร็วและมีต้นทุนที่ต่ำ โดยหนึ่งในกระบวนการทำงานของ XRP ที่ทำให้การโอนเงินข้ามประเทศเร็วขึ้นและถูกลงคือการที่ ภายหลังจากที่ได้รับคำสั่งการทำธุรกรรมการโอนเงินระบบจะทำการแปลงสกุลเงินต้นทางไปเป็นเหรียญ XRP และเปลี่ยนเป็นสกุลเงินปลายทางก่อนส่งถึงธนาคารผู้รับ และส่งต่อให้กับผู้รับ ด้วยกระบวนการแบบนี้ก็จะตัดในส่วนของตัวกลางออกไป ทำให้การทำธุรกรรมทำได้เร็วขึ้นและต้นทุนถูกลง ในไทยมีข้อจำกัดจากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีกฎเกณฑ์เรื่องการห้ามใช้ Cryptocurrency เป็น Mean of Payment

- แม้ร้านค้าหรือผู้ให้บริการบางแห่งเปิดรับชำระเงินด้วย Cryptocurrency แต่ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทย ยังไม่สนับสนุนให้ชำระสินค้าหรือบริการด้วย Cryptocurrency โดยยังอยู่ระหว่างการพิจารณารูปแบบการกำกับดูแลการให้บริการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากมูลค่า Cryptocurrency มีความผันผวนสูง อีกทั้งยังมีความเสี่ยงจากการถูกโจรกรรมทางไซเบอร์ ข้อมูลส่วนบุคคลรั่วไหล หรือถูกใช้เพื่อฟอกเงิน แต่แน่นอนว่าเมื่อกระแสเทคโนโลยีกำลังมาก็ไม่แปลกที่หลายๆ คน จะอยากลองเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่ที่ว่าใช้อย่างไรให้ความเสี่ยงอยู่ในวงจำกัดที่เรายอมรับได้

Central Bank Digital Currency (CBDC)

- Central Bank Digital Currency (CBDC) ที่ออกโดยธนาคารกลางนั้น เพื่อเป็นสื่อกลางในการทำธุรกรรม โดยกำหนดให้มีมูลค่าไม่ต่างจากเงินสดที่ใช้ในปัจจุบัน สามารถใช้เข้าแทนที่การทำงานของเงินสดในแบบปัจจุบันได้ทั้งหมด **ปัจจุบัน สปท. ยังไม่มีแผนออก CBDC เพื่อใช้งานจริงในวงกว้าง** การพัฒนา CBDC ยังอยู่ในระดับการศึกษาทดสอบเช่นเดียวกับธนาคารกลางชั้นนำหลายประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นใจทั้งประโยชน์และความเสี่ยง CBDC ที่ออกโดยธนาคารกลางนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนหลัก ตามระบบการชำระเงินคือ Retail CBDC กับ Wholesale CBDC
- Retail CBDC คือ การชำระเงินการทำธุรกรรมรายย่อย หรือบริการทางการเงินผ่านช่องทางต่างๆ ของธนาคาร ดังนั้นหากมีการสร้าง “บาทดิจิทัลแบบ Retail” แปลว่า สปท. จะออก “เงินดิจิทัล” ให้ประชาชนใช้จับจ่ายได้เหมือนเงินสดที่ใช้กันอยู่ ในปัจจุบันยังอยู่ในการพัฒนาเพื่อทดสอบรูปแบบ CBDC ที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม ด้วยความปลอดภัย น่าเชื่อถือ เหมาะสมกับการนำไปใช้ โดย สปท. จะทดสอบในวงจำกัดช่วงปลายปี 2022 - กลางปี 2023 เพื่อขยายผลการพัฒนากับภาคเอกชนในระยะต่อไป
- Wholesale CBDC คือ ระบบงานหลังบ้าน (Switching, Settlement, Clearing) สปท. ได้ริเริ่ม “โครงการอินทนนท์” ตั้งแต่ปี 2017 ล่าสุดได้ต่อยอดเพื่อใช้ประโยชน์ในการโอนเงินระหว่างประเทศร่วมกับธนาคารกลางของฮ่องกง สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อร่วมกันพัฒนาระบบต้นแบบสำหรับการโอนเงินระหว่างประเทศในลักษณะหลายสกุลเงิน (multi-currency) และเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสภาพคล่อง การรักษาความปลอดภัยเป็นส่วนตัวของธุรกรรมทางการเงิน และความสามารถในการใช้ระบบ DLT สำหรับรองรับปริมาณธุรกรรมจำนวนมาก
- ความท้าทายการใช้ CBDC มีหลายประการ เช่น (1) ความสอดประสาน (interoperability) รัฐบาลต่าง ๆ มีระบบพื้นฐานทางดิจิทัลที่แตกต่างกันในการใช้ CBDC (2) ความมั่นคงปลอดภัย แต่ละประเทศอาจมีมาตรฐานการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับที่แตกต่างกันในกรณีที่ระบบ CBDC ถูกโจมตี (3) การลดบทบาทของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารกลางมีบทบาทในการควบคุมการไหลเวียนทางการเงินผ่าน CBDC มากขึ้นทำให้บทบาททางการเงินของธนาคารพาณิชย์ลดลง เช่น เงินสำรองสำหรับการปล่อยสินเชื่อ และ (4) การเพิ่มอำนาจรัฐ โดยรัฐอาจใช้ CBDC เพื่อควบคุมและเฝ้าระวัง (surveillance) รวมถึงมีบทบาทในการจัดสรรเครดิตสินเชื่อมากขึ้น (ที่มา: International Studies Center)

Fintech ด้านการชำระเงินและโอนเงินที่กำลังมาในต่างประเทศ

- **Debit card ของ Cryptocurrency** ในช่วงที่ผ่านมาเริ่มเห็น Visa และ Mastercard ก่อนข้างที่จะพยายามที่จะทำให้ Cryptocurrency มาใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยที่ผ่านมาเราจะได้เห็นการจับมือของ Visa และ Mastercard กับ Cryptocurrency exchange ต่างๆในการที่จะออกบัตร Debit ที่สามารถนำ Cryptocurrency มาใช้จ่ายได้ โดยปัจจุบันหลักๆที่เราเห็นคือ Binance card และ Coinbase card โดยมี Revenue model ที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นการเก็บค่าธรรมเนียมกับร้านค้า หรือการกิน Spread บนอัตราแลกเปลี่ยนของ Cryptocurrency เป็น Fiat สำหรับประเทศไทยเองนั้นโอกาสที่เราจะเห็นการนำ Cryptocurrency มาใช้จ่ายได้นั้นยังถือว่าค่อนข้างน้อยเนื่องจากทางธนาคารแห่งประเทศไทยเองได้มีกฎเกณฑ์เรื่องการห้ามใช้ Cryptocurrency เป็น Mean of Payment
- **การรับฝาก Cryptocurrency** อีกหนึ่งบริการที่เริ่มเห็นธนาคารเริ่มเสนอให้กับลูกค้าคือการรับฝาก Cryptocurrency โดยเฉพาะ Ethereum (ETH) ภายหลังจากที่มีการ Update ระบบการตรวจสอบธุรกรรมจาก Proof-of-Work เป็น Proof-of-Stake ในเดือนกันยายนที่ผ่านมา โดยหนึ่งในธนาคารที่เปิดให้บริการในส่วนนี้คือ SEBA Bank ซึ่งถือเป็น Cryptocurrency bank จากประเทศ Switzerland ที่เปิดให้บริการในส่วนนี้ แต่อาจจะเริ่มต้นด้วยการเปิดให้บริการสำหรับนักลงทุนสถาบันที่สนใจ โดย Business model ของธุรกิจนี้คือการกินส่วนต่างของผลตอบแทน เช่น SEBA อาจจะให้ผลตอบแทนกับนักลงทุนที่ 4% ต่อปี แต่ SEBA เองอาจจะได้รับผลตอบแทนจากการนำเหรียญ ETH ของลูกค้าฝากไว้เพื่อเป็นผู้ตรวจสอบธุรกรรม หรือ Validator ของ Ethereum chain ที่อาจจะได้ผลตอบแทนที่มากกว่า 4% เป็นต้น ธุรกิจนี้คาดว่าจะยังไม่เกิดขึ้นในประเทศไทยในเร็วนี้เช่นกัน เนื่องจากอาจจะยังติดประเด็นเรื่อง Regulation ของประเทศไทยที่ยังไม่อนุญาตในส่วนนี้

การให้สินเชื่อและเงินทุน

โอกาสในการเจาะกลุ่ม Underserved

- ธปท. ออกเกณฑ์สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล (Digital Personal Loan) เมื่อ กันยายน 2020 ปัจจุบันมีสถาบันการเงินที่ได้รับอนุมัติ 8 ราย
- สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล (Digital Personal Loan) เป็นสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องใช้ข้อมูลทางเลือก เช่น การชำระค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ รายได้หรือพฤติกรรมการซื้อขายออนไลน์ ในการประเมินความสามารถหรือความเต็มใจในการชำระหนี้ รวมทั้งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในขั้นตอนการให้บริการสินเชื่อ ได้แก่ การเบิกจ่ายและรับชำระคืนสินเชื่อ และการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ เช่น อัตราดอกเบี้ย เบี้ยปรับ ค่าธรรมเนียม และการแสดงภาระหนี้
- ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถให้สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัลแก่ผู้บริโภคแต่ละรายรวมไม่เกิน 20,000 บาท และมีกำหนดระยะเวลาการชำระคืนสินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัลแต่ละสัญญาไม่เกิน 6 เดือน โดยไม่จำกัดวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม และกำหนดอัตราดอกเบี้ย เบี้ยปรับ ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมใด ๆ รวมกันไม่เกินร้อยละ 25 ต่อปี
- สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัลจะช่วยให้ประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่มีรายได้ประจำ กลุ่มที่ไม่สามารถพิสูจน์รายได้ และกลุ่มที่ไม่มีทรัพย์สินที่สามารถใช้เป็นหลักประกัน สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันผู้ประกอบการธุรกิจสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลทางเลือกต่าง ๆ ในการให้บริการ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงช่วยสร้างข้อมูลรอยเท้าดิจิทัล (digital footprint) ในระบบการเงินให้กับประชาชน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการใช้บริการทางการเงินอื่น ๆ ในอนาคต

สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล (Digital Personal Loan) เพิ่งเริ่มต้นในปี 2020

รายชื่อผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล

1	บริษัท ชีมันนี่ (แคปปิตอล) จำกัด
2	บริษัท แอสเซนด นาโน จำกัด
3	บริษัท จีฟิน เซอร์วิส (ที) จำกัด (ยังไม่ได้เริ่มให้บริการ)
4	บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (ยังไม่ได้เริ่มให้บริการ)
5	บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
6	ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
7	บริษัท อยุธยา แคปปิตอล เซอร์วิส จำกัด
8	ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ: ข้อมูลปรับปรุงล่าสุดเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2565

ที่มา: ธปท. และ InnovestX Research

เป็นโอกาสให้ธนาคารการขยายฐานลูกค้าไปยังกลุ่ม Underserved โดยเติบโตแบบก้าวกระโดด

- SCB มีบริษัทในเครืออย่าง MONIX และ SCB Abacus ในขณะที่ KBANK มีบริษัท LineBK ที่ทำธุรกิจ Digitalized lending โดยการกระบวนการปล่อยสินเชื่อทั้งหมดทำให้ผ่าน Digitalized lending platform และเทคโนโลยีของ Fintech (เช่น AI/ML scoring platform, Machine-learning model, Data Analytic model) เพื่อขยายฐานลูกค้าไปยังกลุ่ม Underserved โดยเน้นการปล่อยสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ที่มีความเสี่ยงสูงอย่างสินเชื่อประเภท Nano Finance (สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับของ ธปท.) ทำให้สามารถเข้าถึงลูกค้าได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำ ในเวลาอันรวดเร็ว ส่งผลให้สินเชื่อเติบโตอย่างก้าวกระโดด โดย SCB มีบริษัทในเครืออย่าง MONIX และ SCB Abacus ที่ทำธุรกิจนี้ ในขณะที่ KBANK มีบริษัท LineBK
- ก่อนที่ทั้งบริษัท 3 บริษัทนี้จะเข้าให้บริการในปี 2020 ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อ Nano Finance แบบดั้งเดิม (เช่น SAWAD, MTC) รวมกันใช้เวลา 5 ปี สร้างพอร์ตสินเชื่อได้น้อยกว่าพอร์ตสินเชื่อที่ทั้ง 3 บริษัทสร้างภายในเวลาเพียงไม่ถึง 3 ปี โดยผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อ Nano Finance แบบดั้งเดิม (เช่น SAWAD, MTC) ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าไรนัก อย่าง SAWAD ได้หยุดการปล่อยสินเชื่อประเภทนี้ เนื่องจาก NPL สูง ในขณะที่ MTC ไม่ได้เน้น Nano Finance มากนัก
- NPL ratio ของ MONIX และ SCB Abacus ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของระบบ
- MONIX และ SCB Abacus ตั้งเป้าหมายที่จะเติบโตอย่างก้าวกระโดดภายใน 3 ปี ข้างหน้า

ตัวอย่างบริษัท Digitalized lending ในเครือธนาคาร

	LineBK		MONIX			SCB Abacus	
	Feb-21	2021	2Q22	3Q22	2025 Target	3Q22	2025 Target
Launch date of loan products		Oct-20		Apr-20		YE2019	
No. of registered users			4.7mn	2.6mn		2.9mn	
No. of borrowing customers (mn)	NA.	500K	600K	600K	>2 mn		Bt4mn
Loan outstanding (Btbn)	Bt5bn	Bt15.3bn	Bt18.2bn	Bt5.6bn	> Bt30bn	Bt3.7bn	> Bt50bn
ROA	NA.	NA.	NA	1%	>6%		>6%
ROE	NA.	NA.	NA	5%	>30%		>30%

ที่มา: KBANK, SCB, MONIX, SCB Abacus และ InnovestX Research

NPL ratio

	2Q21	3Q21	4Q21	1Q22	2Q22
SCB Abacus	NA.	NA.	NA.	NA.	2.1%*
MONIX	1.3%	1.6%	2.0%	2.1%	3.2%
Nano finance sector's average	6.0%	5.8%	6.2%	6.2%	6.9%

หมายเหตุ: NPL ratio ของ SCB Abacus เป็นค่าเฉลี่ยของ 2021, ไตรมาส 1/22 และไตรมาส 2/22

ที่มา: SCB, MONIX, SCB Abacus ธปท. และ InnovestX Research

สินเชื่อ Nano Finance ที่ระบุ

	2015	2016	2017	2018	2020	2021	1Q22	2Q22	3Q22
Number of Accounts	7,464	55,454	191,155	2,038,841	774,316	1,300,367	1,518,258	1,671,841	1,761,434
Outstanding Loans	153	1,433	4,777	35,635	17,441	23,458	26,218	28,334	31,000
NPL ratio	0.00%	1.26%	4.12%	2.25%	6.08%	6.25%	6.19%	6.87%	6.87%
Number of Nano Finance Providers	8	24	25	32	45	48	48	52	52

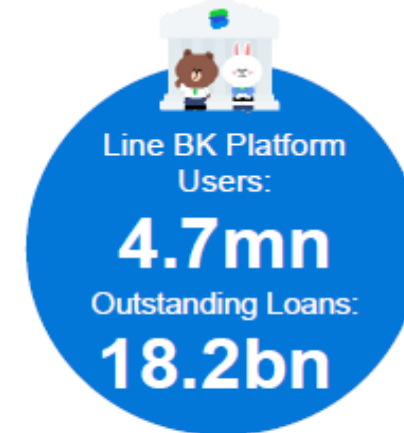
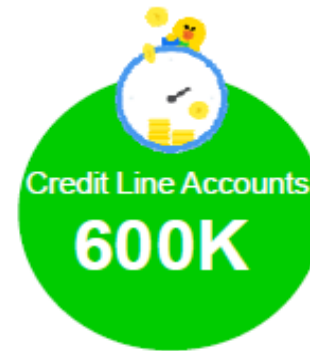
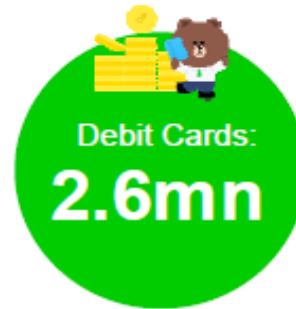
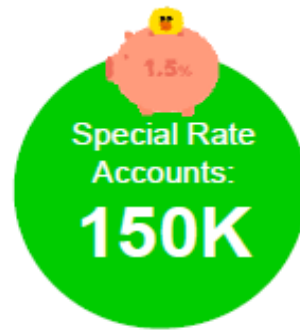
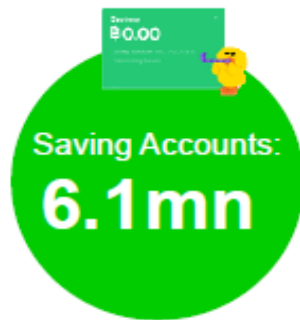
ที่มา: ธปท. และ InnovestX Research

Use case: Line BK ของ KBANK

Success Story of KLINE: Line BK Services

1H22 Key Performance

October 2020 – December 2021*

October 2020

 LINE BK
Launched **October 2020**

February 2021

Line BK Platform User
2mn users
Outstanding Loans
5bn

December 2021

Line BK Platform User
3.9mn users
Outstanding Loans**
14.7bn

Note: * During peak periods, LINE BK saw more than 40,000 loan applications on a single day and 30% of those approved had never received a loan before.

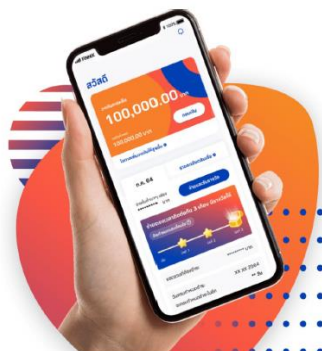
** From time to time, the Bank has adjusted loan definitions based on loan portfolio management; thus, the latest loan base is not comparable with previous reports.

ที่มา: KBANK และ InnovestX Research

Use case: MONIX (FINNIX app) ของ SCB

We stand to be your best financial friend ever!

1

Target underserved customers

- **Revolving** digital lending line
- For customers with **monthly salary of THB 8k+**

2

5 minutes approval, with alternative data

- Only **national ID is required**
- **Mobile data** as a main alternative data source for underwriting

3

Flexible payment options

- Choose from **options that best suit your needs:**
- Minimum payment¹
- "Pay-as-you-wish"/partial payment
- Installment payment

4

Empowering financial inclusion

- **Gamification** to reward financial discipline
- **In-app job network** opportunities with market leaders who offer full/part-time jobs & online selling platforms in Thailand

FINNIX

Get Cash Instantly in **5 Minutes**

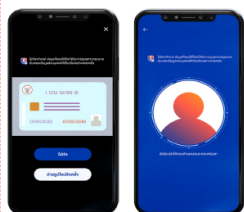
Apply Online 24/7 **Anytime, Anywhere**

In 5 Minutes

FINNIX Mobile App Download

Account Registration

- OTP verification
- Customer data sharing consent
- Digital E-KYC

Loan Application

Consent to mobile data access

Loan Approval

1-minute countdown to loan approval

Empowering Financial Inclusion

Flexible Repayment

3 repayment options

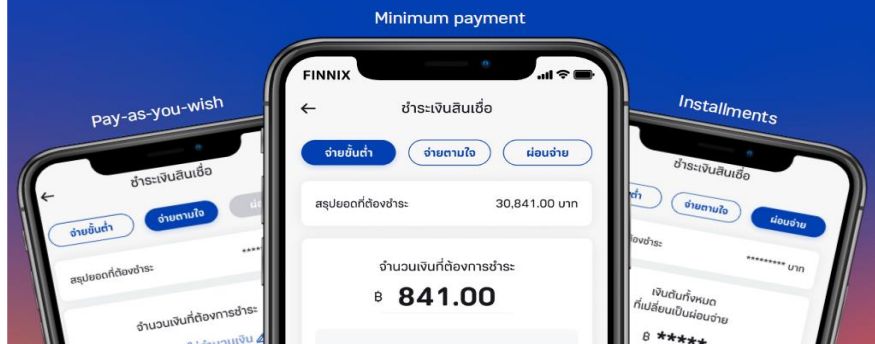
Perks & Rewards

- Unlock rewards for on-time payment
- Connect with network of job providers

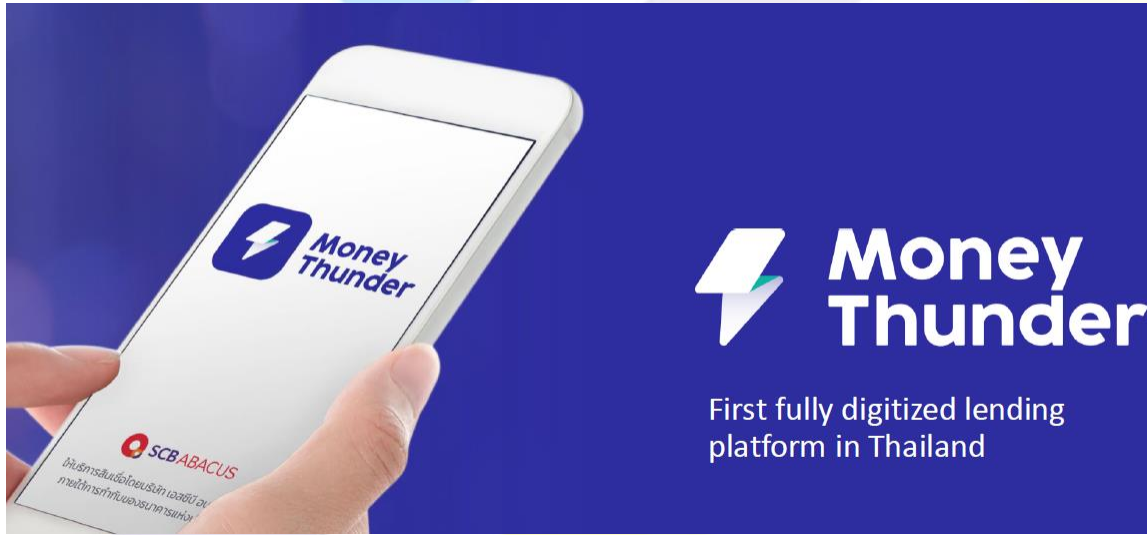
Built in only 4 months, by ~70 top-tier talents, with features upgrades rolled out every 2 weeks

Repayment Made Convenient 3 Flexible Options

ที่มา: SCB, MONIX และ InnovestX Research

Use case: SCB Abacus (Money Thunder App) ของ SCB

Serve the underserved,
who are primarily cash-based

Small merchants
requiring working capital

Self-employed
in need of emergency funds

"Thin-file's" / first-jobbers with
a limited financial history

Proprietary tech stacks

To optimize customer experience
from acquisition to loan approval

Advanced AI/ML scoring platform

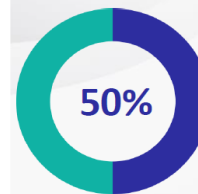
Developed in-house by our tech talents to
manage credit risk

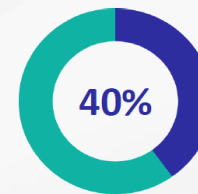
- Fully-automated personalized experience
- 24/7 availability
- ~10 min from download to loan approval

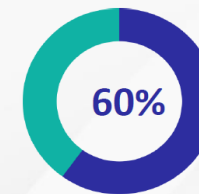
- Ability to underwrite loans as small as THB 800, while keeping NPL in check

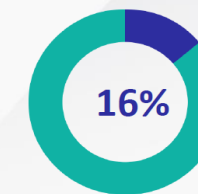
have previously been
denied bank loans

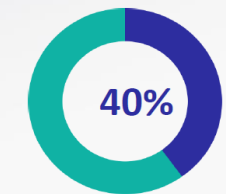
have refinanced loans
from predatory
lenders

are female
(vs. 48% industry
average in TH)

are 20-25 years old
(vs. <5% industry average
in TH)

are new customers to
SCBX group

Customer acquisition

Onboarding & loan application

Customer support

Examples of Proven Tech advantages

- In-house marketing analytics with socio-demographic targeting
- Lower CAC (~2% of loan disbursement) vs 3-5% for peers

- Fully digitized & automated e2e workflow seamless & fast customer journey
- ~10 min from download to loan approval

- More than 90% of customers' inquiries supported by in-house built Thai language chatbot, without human interaction

ที่มา: SCB, SCB Abacus และ InnovestX Research

Use case: CARDX ของ SCB ใช้เทคโนโลยี เพื่อเข้าถึงกลุ่ม Mass & Lower Mass ของ Credit card และ Personal loans

CardX - Turnaround Growth

IPO
2025

Investment thesis

- Capture low hanging fruits by improving collection efficiency
- Expand mass customer base to enhance yields while adopting end-to-end AI to control asset quality
- Acquire new customers through comprehensive partners' touchpoints

(2025 Ambitions)

10 mn Customers

THB 140 bn Loan O/S

THB 9 bn Net Profit

>20% ROE

6-7% ROA

AI@Scale

Unlocking value through AI in every aspect of our business

Engagement layer

Hyper-personalized campaigns and channel from acquisition to usage delivered in real-time

Decision layer

Superior risk assessment with AI, leveraging new sets of alternative data as input for proxy income models

3x approval rate vs. SCB Bank

2-3x recovery rate vs. SCB Bank

Service layer

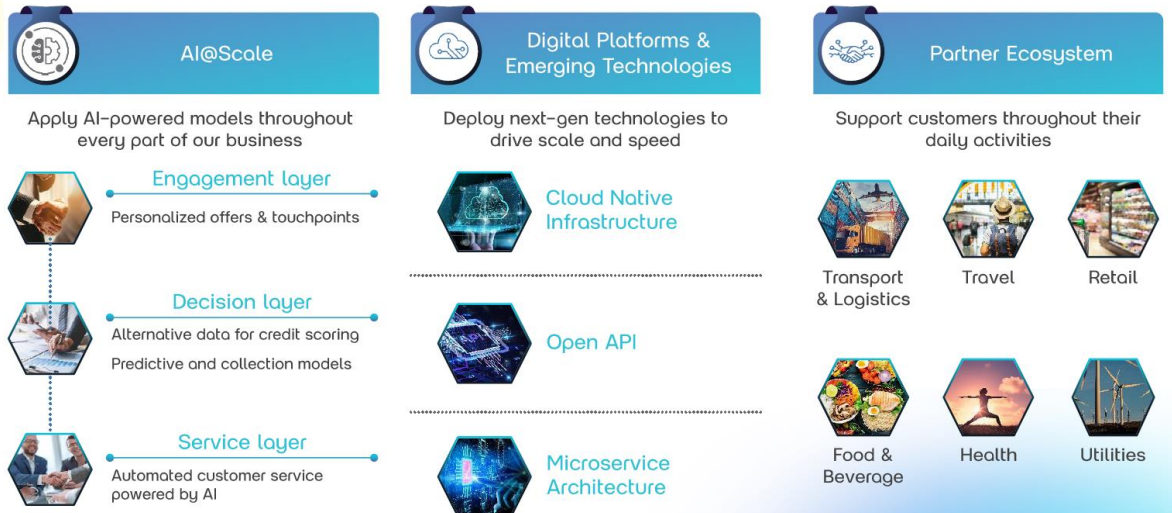
AI-enabled self-service, including AI-Smartbot and services such as credit limit increase

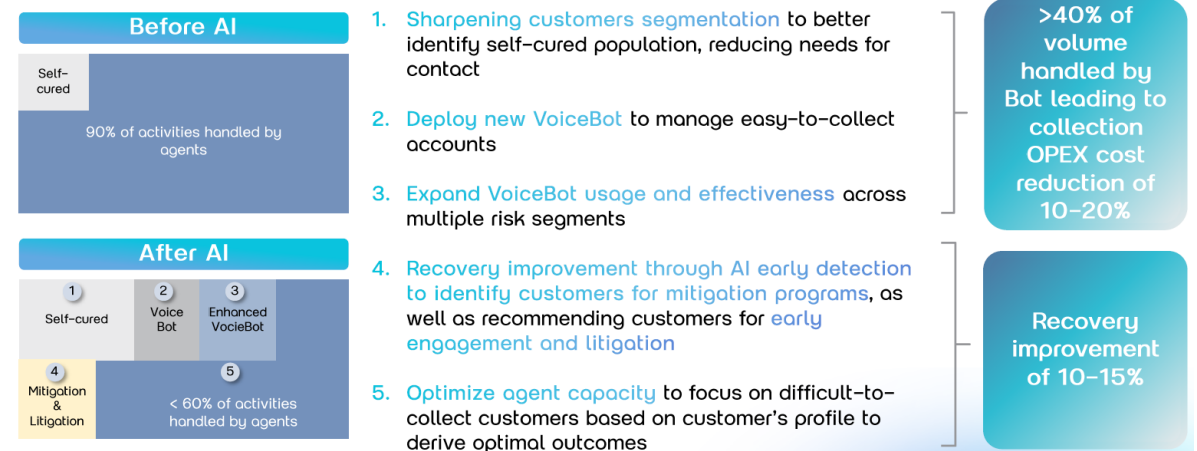
ที่มา: SCB, CARDX และ InnovestX Research

FINTECH Cluster 25

Re-defining unsecured consumer finance with 3 core foundations

AI recommends optimized collection treatments across customer's journey

Use case: KBANK ใช้เทคโนโลยี เพื่อเข้าถึงกลุ่ม Underserved และ Lower mass มากขึ้น

- KBANK มุ่งขยายโอกาสการเข้าถึงบริการธนาคาร ให้กับคนไทยจำนวนกว่า 30 ล้านคน ที่ยังไม่เคยเข้าถึงบริการธนาคาร หรืออาจจะเข้าถึงบริการของธนาคารแล้วแต่ยังไม่เต็มประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาความเป็น Challenger Bank หรือ Virtual Bank เข้ามาในองค์กร เพื่อจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีล้ำสมัย และวิธีการทำงานแบบใหม่ๆ มาช่วยปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ที่ทำงานอาชีพอิสระ เกษตรกร และเจ้าของกิจการขนาดเล็กๆ ผู้ที่อาจจะไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน หรืออาจจะมีไม่เพียงพอ ให้สามารถขอเงินกู้ได้ โดยใช้การประเมินที่เป็นธรรมมากขึ้นจากการพิจารณาที่ความสามารถและความตั้งใจในการชำระคืนเงินกู้ของผู้กู้ โดยธนาคารมีแผนที่จะลงทุนในเรื่องเทคโนโลยี ด้วยงบลงทุนประมาณ 22,000 ล้านบาท สำหรับปีนี้และในช่วง 2 ปีข้างหน้า
- KBANK ตั้งเป้าขยายโอกาสการเข้าถึงและได้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์และบริการต่างๆ ของธนาคารโดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อน ไปสู่ผู้คนเป็นจำนวนที่เพิ่มมากขึ้น ถึง 1 ล้านคน ภายใน 18 เดือน และในอีก 24 เดือน จะขยายเป็นราวๆ 2 ล้านคน ได้ขยายการปล่อยสินเชื่อขนาดเล็ก รวมวงเงินมากกว่า 23,000 ล้านบาท ให้กับผู้คนมากกว่า 500,000 คน ที่เป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ และไม่มีเอกสารยืนยันรายได้ โดยเป็นการอนุมัติในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้ นับจนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2022 ในกลุ่มที่ได้รับเงินกู้นี้ มีประมาณ 63,000 ราย เป็นเจ้าของกิจการที่มีรายได้น้อยกว่า 2.5 ล้านบาทต่อปี กู้ผ่านโครงการ 'สินเชื่อเงินด่วนเพื่อธุรกิจ' ในช่วงตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนกันยายน วงเงินกู้รวม เกือบ 5,000 ล้านบาท
- โครงการ 'K PAY LATER' ของ KBANK ได้ให้สินเชื่อบุคคลทั่วไปที่มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อเดือน จำนวนประมาณ 215,000 ราย ได้รับเงินกู้สูงสุดถึง 20,000 บาทต่อราย จำนวนการทำธุรกรรมผ่าน K PAY LATER ก็เพิ่มขึ้นถึง 10 เท่า ในช่วงเวลาเดียวกัน คือตั้งแต่เดือนมกราคมถึงตุลาคมของปีนี้

สินเชื่อระหว่างบุคคลกับบุคคล (Peer-to-Peer Lending) เป็นทางเลือกใหม่

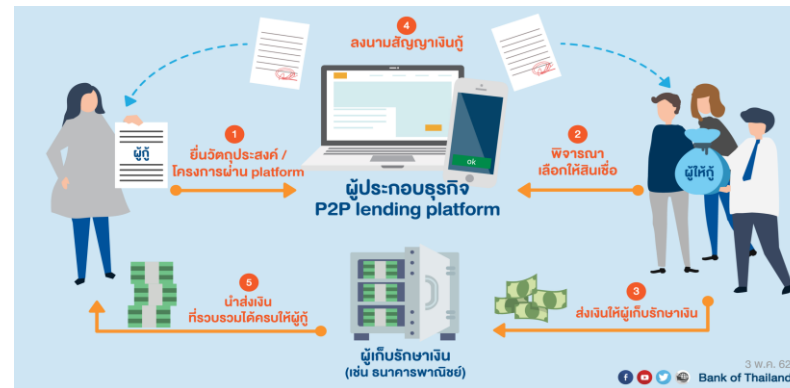
- Peer-to-Peer Lending Platform คือ ผู้ให้บริการระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นตัวกลางสนับสนุนการก่อให้เกิดการกู้ยืมระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้ โดยจับคู่ระหว่างผู้ที่ต้องการกู้เงินและผู้ที่ต้องการให้กู้ รวมถึงอำนวยความสะดวกในการทำสัญญาสินเชื่อ การนำส่งและจ่ายเงินกู้ และการติดตามหนี้ ซึ่งเป็นอีกทางเลือกที่ช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสินเชื่อได้สะดวกยิ่งขึ้น ด้วยต้นทุนที่เหมาะสมกับความเสี่ยงของผู้กู้ และเพิ่มทางเลือกในการลงทุน โดย ธปท. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องทดสอบการให้บริการในวงจำกัดภายใต้ Regulatory Sandbox จนประสบความสำเร็จ เพื่อให้มั่นใจว่ามีการบริหารความเสี่ยงและการดูแลผู้ใช้บริการอย่างเหมาะสม จึงจะสามารถยื่นขอใบอนุญาตจากกระทรวงการคลังเพื่อประกอบธุรกิจในวงกว้าง

หลักเกณฑ์เงื่อนไขการกู้

- เพื่อการอุปโภคบริโภค ไม่เกิน 1.5 - 5 เท่าของรายได้หรือกระแสเงินสด
- เพื่อการประกอบธุรกิจ ไม่เกิน 50 ล้านบาท
- อัตราดอกเบี้ย ไม่เกิน 15% + ค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายให้ platform

ข้อดี :

- ผู้กู้สามารถเข้าถึงแหล่งสินเชื่อได้อย่างรวดเร็วในอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม
- เป็นทางเลือกในการลงทุนสำหรับผู้ให้กู้ที่จะได้รับผลตอบแทนมากกว่าการฝากเงินตามปกติ แม้จะมีความเสี่ยงสูงกว่าก็ตาม

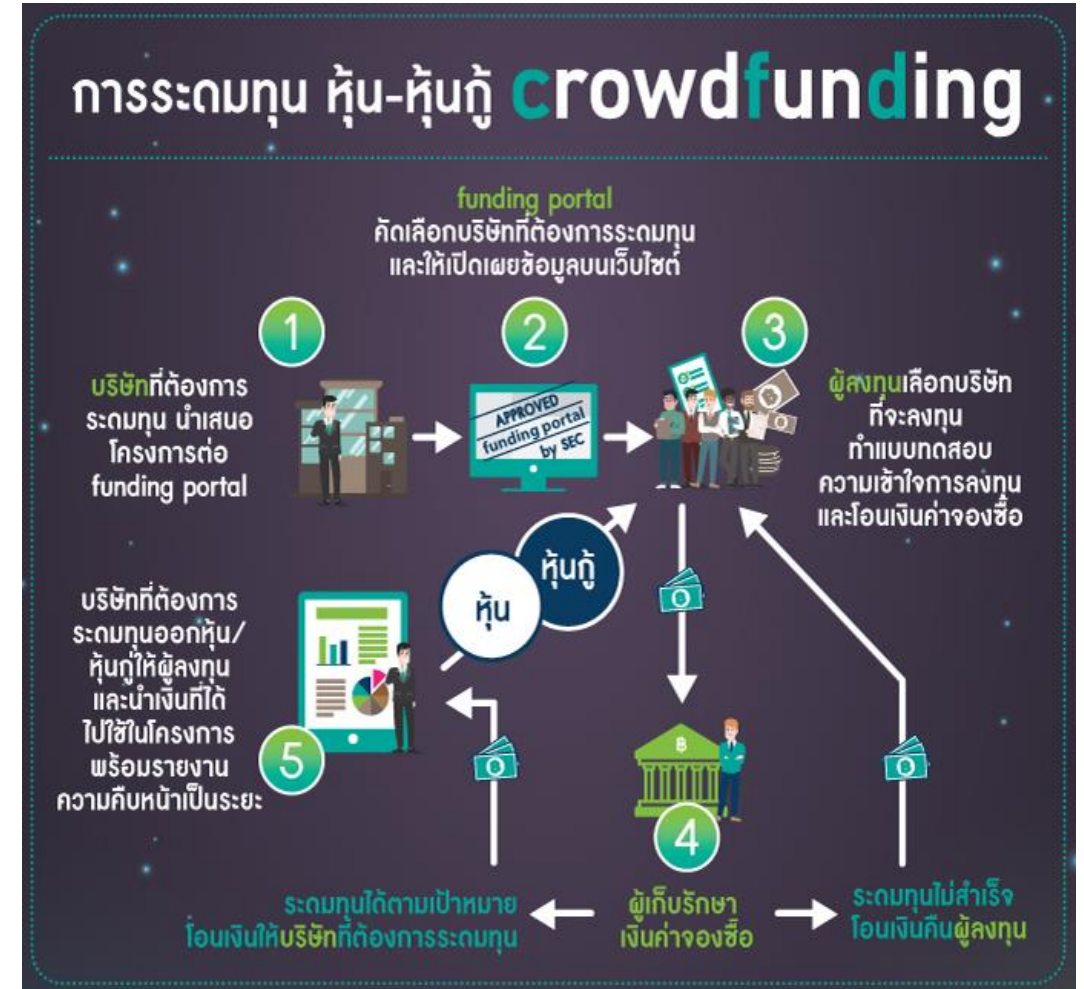
รายชื่อผู้ให้บริการระบบ Peer-to-Peer Lending Platform ที่ทดสอบภายใต้ Regulatory Sandbox

ลำดับที่	ชื่อบริษัท	วันที่ได้รับอนุมัติเข้าทดสอบ	สถานะของการทดสอบ
1	บริษัท ดีฟสปาร์คส์ เพียร์ เลนดิง จำกัด	4 มิถุนายน 2563	อยู่ระหว่างทดสอบ
2	บริษัท เนสท์ดีฟลาย จำกัด	28 กันยายน 2563	ออกจาก Regulatory Sandbox ได้รับใบอนุญาตจากกระทรวงการคลัง เมื่อ 22 เม.ย. 65
3	บริษัท เพียร์ พาวเวอร์ แพลตฟอร์ม จำกัด	28 กันยายน 2563	ออกจาก Regulatory Sandbox ยุติการทดสอบ เมื่อ 14 ก.ค. 65
4	บริษัท ได้เงิน ดอกคอม จำกัด	11 กุมภาพันธ์ 2565	อยู่ระหว่างทดสอบ

หมายเหตุ: 1) ข้อมูลปรับปรุงล่าสุดเมื่อวันที่ 15 ก.ค. 2565 และ 2) Regulatory Sandbox คือ แนวทางการทดสอบและพัฒนานวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน โดยเปิดให้ผู้ให้บริการทางการเงินทดสอบการให้บริการด้วยเทคโนโลยีใหม่ในวงจำกัด เพื่อส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมทางการเงิน ขณะที่มีการดูแลความเสี่ยงและคุ้มครองผู้ใช้บริการที่เหมาะสม ที่มา: ธปท. และ InnovestX Research

Crowd funding อีกทางเลือกในการระดมทุนของ SMEs และ startup

- Crowd funding คือการระดมทุนผ่านผู้ให้บริการระบบคราวด์ฟันดิ้งเป็นการระดมทุนจากประชาชนหมู่ มาก (the crowd) โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการระดมทุน ผ่านคราวด์ฟันดิ้งแพลตฟอร์ม เป็นแพลตฟอร์ม ตัวกลาง (funding portal) ระหว่าง ผู้ประกอบการ และนักลงทุน โดยแพลตฟอร์มที่เกิดขึ้น มี จุดประสงค์เพื่อให้เกิดการขอ และให้เงินทุน แทนที่ผู้ประกอบการจะต้องไปขอกู้สินเชื่อจากธนาคาร ก็สามารถระดมทุน จากนักลงทุนหลาย ๆ คนได้ และนักลงทุนเอง ก็สามารถเลือกลงทุนในธุรกิจที่น่าสนใจ ผ่านแพลตฟอร์มดังกล่าวได้ โดยแพลตฟอร์ม นอกจากจะเป็น ตัวกลางในการเชื่อมต่อแล้ว ยังอำนวยความสะดวก ในเรื่องการสมัครขอระดมทุน ตรวจสอบเครดิต และอนุมัติ ด้วยเช่นกัน สำหรับบริษัท ขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) หรือบริษัทที่เพิ่งเริ่มธุรกิจ (startup) การระดมทุนแบบคราวด์ฟันดิ้ง อาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยการออกหุ้นหรือหุ้นกู้ให้แก่ผู้ลงทุนเป็นสิ่งตอบแทน
- ผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตผู้ให้บริการระบบคราวด์ฟันดิ้งจาก ก.ล.ด. มี 8 ราย ได้แก่
 1. บริษัท เพียร์ พาวเวอร์ แพลตฟอร์ม จำกัด การระดมทุนผ่านแพลตฟอร์ม ของเพียร์ พาวเวอร์ จะอยู่ในรูปแบบของหุ้นกู้คราวด์ฟันดิ้ง ที่ให้ผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย
 2. บริษัท สยาม วาสิดิส แคปปิตอล จำกัด
 3. บริษัท เอฟเอส สยาม จำกัด
 4. บริษัท อินเวสทรี (ไทยแลนด์) จำกัด
 5. บริษัทหลักทรัพย์ กรุงศรี จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ BAY
 6. บริษัท รวมใจไทยสู่ จำกัด
 7. บริษัท สินวัฒนา คราวด์ฟันดิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (ให้บริการเฉพาะเสนอขายหุ้นคราวด์ฟันดิ้ง)
 8. บริษัท ดรีมเมคเกอร์ อีควิตี้ คราวด์ฟันดิ้ง จำกัด (ให้บริการเฉพาะเสนอขายหุ้นคราวด์ฟันดิ้ง)

ที่มา: กคต. และ InnovestX Research

Virtual Bank

สปท. กำลังร่างหลักเกณฑ์การขออนุญาตจัดตั้งธนาคารพาณิชย์รูปแบบใหม่เพื่อดำเนินธุรกิจบนช่องทางดิจิทัล (Virtual Bank) เพื่อให้แข่งขันกับพัฒนานวัตกรรมและบริการทางการเงินรูปแบบใหม่ที่ตอบ
โจทย์ผู้ใช้บริการและช่วยให้ SMEs และรายย่อยเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบอย่างเหมาะสมโดยไม่ก่อให้เกิดการผูกขาด เนื่องจากการดำเนินงานในรูปแบบ Virtual Bank จะคล่องตัวกว่าและมี
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์แบบดั้งเดิม (Traditional Bank) โดยแนวทางจะเป็นการผสมผสานแนวนโยบาย Virtual Bank ของเกาหลีใต้ ฮ่องกง และสิงคโปร์ ที่มุ่งส่งเสริมการ
แข่งขันและการพัฒนานวัตกรรมทางการเงิน กับของมาเลเซียและฟิลิปปินส์ที่มุ่งส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของ SMEs และรายย่อย

ลักษณะของ Virtual bank ที่อยู่ในการพิจารณาของ สปท.

- 1) มีขอบเขตการประกอบธุรกิจเหมือน traditional bank เต็มรูปแบบ เพื่อให้สามารถนำเสนอบริการทางการเงินแก่ผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ และแข่งขันกับผู้ให้บริการอื่นได้อย่างเต็มที่ และอยู่ภายใต้
กรอบการกำกับดูแลตามความเสี่ยงเช่นเดียวกับ traditional bank อาทิ ด้านการบริหารความเสี่ยงและความมั่นคง การให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการอนุญาต
และกำกับดูแลส่วนใหญ่ในต่างประเทศ
- 2) ต้องจดทะเบียนจัดตั้งและมีสำนักงานใหญ่หรือบริษัทแม่ในไทย เพื่อให้ สปท. สามารถกำกับดูแลผู้ประกอบการผ่านหน่วยงานที่จัดตั้งในไทยได้ สอดคล้องกับแนวทางอนุญาตให้จัดตั้ง virtual
bank ในมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และ digital full bank ในสิงคโปร์

ประเทศ	วัตถุประสงค์			ขอบเขตการประกอบธุรกิจ		
	การแข่งขัน	นวัตกรรม	การเข้าถึงบริการทางการเงิน	Full bank	Wholesale bank	จำกัดจำนวนผู้ได้รับใบอนุญาต
ฮ่องกง	✓	✓		เน้นลูกค้ารายย่อยและ SMEs		
เกาหลีใต้	✓	✓		ห้ามให้สินเชื่อแก่ธุรกิจขนาดใหญ่		
ไต้หวัน	✓	✓	✓	✓		
สิงคโปร์	✓	✓		✓	ให้สินเชื่อแก่ SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่ และรับฝากเงินจากลูกค้า รายใหญ่	✓
มาเลเซีย			กลุ่ม unserved และ underserved)	เน้นลูกค้ารายย่อยและ SMEs		✓
ฟิลิปปินส์			กลุ่ม unserved และ underserved	เน้นลูกค้ารายย่อยและ SMEs		✓

ที่มา: สปท. และ InnovestX Research

Virtual Bank: UK Case Study

- ความนิยมในธนาคารไร้สาขาที่เพิ่มขึ้น ได้ส่งผลให้ธนาคารแบบดั้งเดิมหลายแห่งพัฒนาแอปพลิเคชันของตนให้ใช้งานสะดวกใกล้เคียงกับธนาคารไร้สาขา และตอบโจทย์การบริหารเงินของลูกค้าได้ดีขึ้น รวมทั้งแข่งขันด้วยการเสนอผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เป็นจุดแข็งของตนผ่านช่องทางดิจิทัลมากขึ้น เช่น วงเงินสินเชื่อส่วนบุคคลหรือสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่มีอัตราดอกเบี้ยจูงใจลูกค้า โดยปฏิสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับธนาคารไร้สาขาสามารถทำผ่านแอปพลิเคชันได้เกือบทั้งหมด ตั้งแต่การเปิดใช้บัตรและตั้ง PIN บัตรเดบิต ตลอดจนสามารถใช้แอปพลิเคชันควบคุมบัตรเดบิตสำหรับการทำธุรกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น การปิดหรือปลดล็อก การทำธุรกรรมออนไลน์ ในกรณีที่บัตรเดบิตสูญหายลูกค้ายังสามารถยกเลิกบัตรเดิมและขอบัตรใหม่ผ่านแอปพลิเคชันได้โดยไม่ต้องโทรหาคอลเซนเตอร์ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ต้องการเปลี่ยน PIN สำหรับบัตรเดบิตนั้นยังจำเป็นต้องไปทำที่ตู้เอทีเอ็มอยู่
- ยกตัวอย่างเช่น Monzo ถือว่าเป็น Digital Challenger Bank ที่โด่งดังจากอังกฤษ เปิดเพียง 5 ปี มีลูกค้ากว่า 5 ล้านราย โดยเริ่มต้นจากการเป็นแอปให้บริการ Prepaid Card จนต่อมาย้ายบริการอื่นเช่น Current Account , Personal Loan , Business Banking และมีอื่นๆอีกมากมายที่เหมือนธนาคารพาณิชย์ใหญ่ในอังกฤษทั้งนี้มีพนักงานเพียงแค่ 1,400 คน (ถ้าเป็นธนาคารพาณิชย์ด้วยลูกค้าที่เท่ากันต้องมีพนักงานเกือบ 10,000 คน)
- อย่างไรก็ตาม แม้ว่าธนาคารไร้สาขาจะเริ่มเป็นที่นิยมสำหรับผู้ให้บริการในสหราชอาณาจักร แต่ปัจจุบันยังเผชิญอุปสรรคสำคัญคือ ลูกค้าจำนวนมากยังนิยมใช้บัญชีที่ธนาคารไร้สาขาเป็นบัญชีรอง โดยโอนเงินจำนวนหนึ่งมาไว้เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน แต่ยังคงใช้บัญชีที่ธนาคารพาณิชย์แบบดั้งเดิมเป็นบัญชีหลักเพื่อรับเงินเดือนหรือหักเงินแบบ direct debit
- ธนาคารไร้สาขาบางแห่ง โดยเฉพาะ Monzo ยังมีผลขาดทุนต่อปีก่อนข้างสูง เนื่องจากที่ผ่านมามุ่งเน้นการหาลูกค้าเพิ่มเป็นหลัก แต่ยังไม่มียieldผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่จะทำรายได้จากลูกค้าให้เพียงพอ ขณะที่ Starling เริ่มมีผลกำไรให้เห็นบ้างแล้ว เนื่องจากมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินครบวงจรมากกว่า และเริ่มมีบริการทางการเงินให้แก่ SMEs ด้วย
- ธนาคารไร้สาขาที่ได้รับใบอนุญาตจาก Prudential Regulation Authority (PRA) ภายใต้ธนาคารกลางอังกฤษ จะถูกกำกับดูแลภายใต้มาตรฐานเดียวกับ ธนาคารพาณิชย์แบบดั้งเดิม โดยผู้ฝากเงินกับธนาคารไร้สาขาจะได้รับการคุ้มครองเงินฝากจาก Financial Services Compensation Scheme (FSCS) เป็นมูลค่า 85,000 ปอนด์ต่อคนต่อบัญชี เช่นเดียวกับการฝากเงินที่ธนาคารพาณิชย์แบบดั้งเดิม

ที่มา: สปท. และ InnovestX Research

Digital assets

โอกาสใหม่ทางธุรกิจ แต่ยังมีข้อจำกัด

ลักษณะของสินทรัพย์ดิจิทัล: Cryptocurrency และ Stable Coin

- นิยามของ “สินทรัพย์ดิจิทัล” (Digital Asset: DA) ตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 (พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ) กำหนดว่า สินทรัพย์ดิจิทัล ประกอบด้วย คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) และโทเคนดิจิทัล (Token Digital)
- Cryptocurrency** คือ หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนให้ได้มาซึ่งสินค้าบริการ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิดย่อย ได้แก่ Blank Coin และ Stable Coin
 - Blank coin หรือเงินดิจิทัลที่ไม่มีอะไรหนุนหลัง ทำให้มูลค่าผันผวนได้ง่าย และรวดเร็วมากตามความเชื่อมั่นหรือปัจจัยที่เข้ามากระทบ ด้วยเหตุนี้แม้จะมีธุรกิจบางแห่งรับ Blank coin เพื่อชำระค่าสินค้าและบริการ แต่ในภาพรวมยังไม่ค่อยได้รับการยอมรับให้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน และส่วนใหญ่ถือไว้เพื่อเก็งกำไรมากกว่า ซึ่ง Blank coin ที่เรารู้จักกันดี เช่น Bitcoin หรือ Ether เป็นต้น
 - Stablecoin จากข้อจำกัดของ Blank coin จึงได้มีการคิดและพัฒนาทำเหรียญคริปโตเคอร์เรนซี ประเภทที่ 2 หรือเงินดิจิทัลที่มีมูลค่าคงที่ ที่เรียกว่า Stablecoin โดยจะมีคุณสมบัติคล้ายเงินเช่นกัน โดย Stable coin แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ
 1. Stablecoin แบบที่มีเงินหนุนหลัง หรือ Fiat-backed Stable coin โดยจะอ้างอิงกับมูลค่าสกุลเงินทั่วไป เช่น เงินบาท เงินหยวน เป็นต้น
 2. Stablecoin แบบที่มีสินทรัพย์หนุนหลัง หรือที่เรียกว่า Asset-backed Stablecoin โดยจะอ้างอิงกับสินทรัพย์ต่างๆ เช่น ทองคำ หรือสินทรัพย์ที่มีค่าอื่นๆ และ
 3. Stablecoin แบบไม่ได้อิงกับสินทรัพย์ใดๆ แต่ใช้การประมวลผลของระบบคอมพิวเตอร์ ในการกำหนดมูลค่าของเหรียญให้คงที่เสมอ หรือที่เรียกว่า Algorithmic Stablecoin
- Token Digital** คือ หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ ออกและเสนอขายผ่านกระบวนการ ICO แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ
 1. Investment token คือ หน่วยอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างเพื่อกำหนดสิทธิในการร่วมลงทุน เช่น สิทธิในส่วนแบ่งรายได้ ผลกำไรจากการลงทุน (คล้ายหลักทรัพย์)
 2. Utility token คือหน่วยอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างเพื่อกำหนดสิทธิในการได้รับสินค้าหรือบริการที่เฉพาะเจาะจง โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่
 - 2.1 Utility token ที่สินค้าบริการหรือสิทธินั้นพร้อมที่จะให้ใช้ประโยชน์ ได้ทันที (Utility พร้อมใช้) ลักษณะคล้ายคูปองใน Food Court
 - 2.2 Utility token ที่สินค้า บริการหรือสิทธินั้นยังไม่พร้อมที่จะให้ใช้ประโยชน์ได้ในวันที่เสนอขายโทเคนดิจิทัล (Utility ไม่พร้อมใช้)

ผู้ประกอบการสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับใบอนุญาตจาก กสท.

1) การระดมทุนด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนในตลาดแรก

1.1 ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล (ICO Portal)

- กลั่นกรองลักษณะของโทเคนดิจิทัลที่จะเสนอขาย คุณสมบัติของผู้ออก และความครบถ้วนถูกต้องของแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัล
- ร่างหนังสือชี้ชวน หรือข้อมูลอื่นใดที่เปิดเผยผ่านผู้ให้บริการดังกล่าว
- ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล (ICO Portal) คล้าย Financial Advisor/Investment Banking ในตลาดทุนซึ่งจะมีหน้าที่ในการจัดทำโครงการเข้าสู่การเสนอขายให้แก่ประชาชน
- ผู้ที่ได้รับใบอนุญาต ICO Portal มีจำนวน 7 ราย ได้แก่ Longroot, T-BOX, XSpring Digital, Bitherb, Kubix, Fraction, Token X
- ICO Issuer มี 2 ราย ได้แก่ บริษัท เอสพีวี 77 จำกัด, บริษัท สเปเชียล เดสทินี จำกัด

2) การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลในตลาดรอง

2.1) ผู้จัดการเงินทุน สินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Fund Manager) หมายถึง บุคคลซึ่งเข้าจัดการเงินทุน หรือแสดงต่อบุคคลทั่วไปว่า พร้อมจะรับจัดการเงินทุนให้แก่บุคคลอื่น เพื่อแสวงหาประโยชน์ จากสินทรัพย์ดิจิทัล โดยกระทำเป็นทางคำปกติ

- แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

- 1) ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับใบอนุญาตผู้จัดการเงินทุนสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Fund Manager) มีจำนวน 3 ราย ได้แก่ Merkle, Coindee, Lief Capital
- 2) ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับใบอนุญาตที่ปรึกษาสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Advisory Service) มีจำนวน 2 ราย ได้แก่ Cryptomind Advisory, Coindee

2.2) ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Exchange)

- ซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล โดยการจับคู่หรือหาคู่สัญญาให้ หรือการจัดระบบหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้ซึ่งประสงค์จะซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล
- ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับใบอนุญาตศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Exchange) จำนวน 9 ราย ได้แก่ BITKUB, Satang Pro, ERX, Zipmex, Upbit, Z.comEX, INVX, TDX, T-BOX

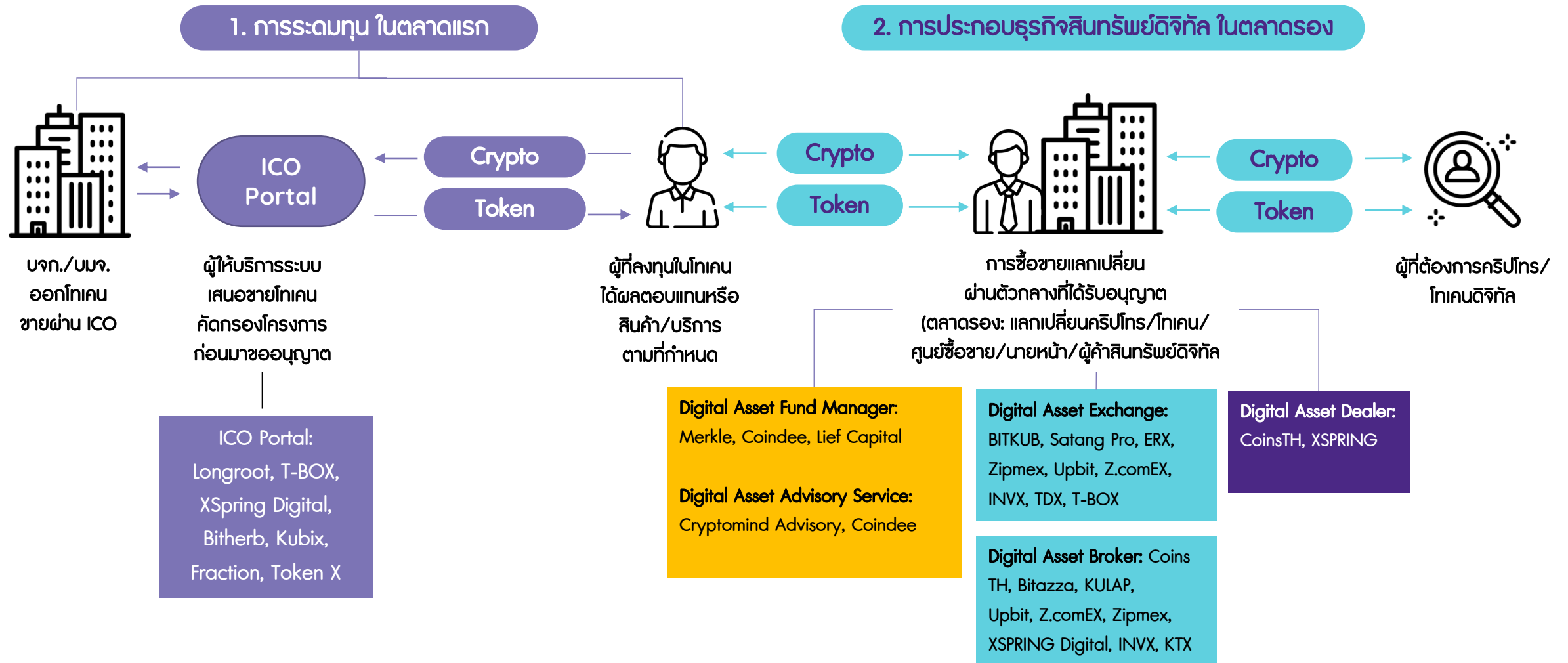
2.3) นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (Broker)

- บุคคลที่ให้บริการเป็นนายหน้าหรือตัวแทน เพื่อซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลให้แก่บุคคลอื่น
- ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับใบอนุญาตนายหน้าสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Broker) มีจำนวน 9 ราย ได้แก่ Coins TH, Bitazza, KULAP, Upbit, Z.comEX, Zipmex, XSPRING Digital, INVX, KTX

2.4) ผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล (Dealer)

- บุคคลที่บริการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลในนามของตนเองเป็นทางคำปกติ โดยกระทำนอกศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล
- ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับใบอนุญาตผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Dealer) มีจำนวน 2 ราย ได้แก่ CoinsTH, XSPRING Digital

ภาพรวมการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัลในปัจจุบันของ กคต.

การระดมทุนด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน (Tokenization)

- ผู้ระดมทุนต้องเป็น บจก. บมจ.
- ผู้ระดมทุนต้องได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต.
- ขายผ่าน ICO Portal ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต.
- มีหนังสือชี้ชวน
- รับคลิปวิดีโอเรCORDING จากธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับอนุญาต
- ผู้ลงทุนมีคุณสมบัติและวงเงินลงทุนได้ตามที่กำหนด

คุณสมบัติผู้ลงทุน ICO (Initial Coin Offering)

- ผู้ลงทุนสถาบัน
- ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ : อาทิบุคคลธรรมดาที่มีสินทรัพย์สุทธิตั้งแต่ 70 ล้านบาทขึ้นไป หรือมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ตั้งแต่ 25 ล้านบาทขึ้นไป
- นิติบุคคลร่วมลงทุน หรือ กิจการเงินร่วมลงทุน (venture capital and private equity)
- ผู้ลงทุนอื่น ๆ รายละไม่เกิน 3 แสนบาทต่อโครงการ

ความเสี่ยงที่ต้องรู้ก่อนการลงทุน

- ธุรกิจ Start Up มีโอกาสล้มเหลวสูง
- ผู้ประกอบธุรกิจ ไม่มีใบอนุญาต
- ไม่มีการรับประกันความสำเร็จหรือผลตอบแทน
- ถูกหลอกให้ลงทุนโดยอ้าง ICO หรือ Crypto
- อาจไม่มีสภาพคล่อง เปลี่ยนมือยาก
- ราคาผันผวน
- เสี่ยงถูก Hack หรือลิมรัศผ่าน
- ลงทุนต่างประเทศ ไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

Investment Token คาดเติบโตสูง ในปี 2023 หวังได้รับการผ่อนปรนเรื่อง VAT

- ขณะนี้ปัจจุบันประเทศไทยมี ICO Portal หรือผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล ที่ได้รับอนุญาตจากก.ล.ต.ทั้งหมด 7 ราย ได้แก่ 1.บริษัท ลอกรูท (ประเทศไทย) จำกัด 2.บริษัท ที-บ็อกซ์ (ไทยแลนด์) จำกัด 3.บริษัท เอ็กซ์สปริง ดิจิทัล จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ XPG 4.บริษัท บีเริส จำกัด 5.บริษัท คิวบิกซ์ ดิจิทัล แอสเสท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ KBANK 6.บริษัท แพรคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด และ 7.บริษัท โทเคน เอกซ์ จำกัด ซึ่งเป็นในเครือของ SCB
- ปัจจุบันประเทศไทยมี Token ที่เป็น Investment Token ที่ระดมทุนได้แล้ว 2 บริษัท คือ SiriHub Token (เริ่มลงทุนปี 2021) และ Destiny Token (เริ่มลงทุนในปี 2022) รวมมูลค่า 2,665 ล้านบาท

Tokens	มูลค่าเสนอขาย (ล้านบาท)	ระยะเวลา	UNDERLYING ASSET	Revenue Sharing Return
SiriHub A	1,600	4 ปี (ต.ค. 2021 - 2025)	Siri Campus Office Building	4.5% ต่อปี
SiriHub B	800	4 ปี (ต.ค. 2021 - 2025)	Siri Campus Office Building	8% ต่อปี
Destiny	265	2 ปี (ก.ค. 2022- 2024)	ภาพยนตร์ บุพเพสันนิวาส 2	2.99% ต่อปี
รวม	2,665			

- ก.ล.ต. เผยว่า ปัจจุบัน มีคำขอเสนอขาย ICO อีกกว่า 26 บริษัท อยู่ระหว่าง Pre-consult (ซึ่งกว่า 26 บริษัทนี้ได้ขอ Pre-consult มาตั้งแต่ปี 2021) เราคาดว่าจะเห็นการระดมทุนผ่าน Investment Token เพิ่มขึ้นในปี 2023 และคาดหวังการผ่อนปรนเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายของการออก Token ลงและเพิ่มโอกาสการได้รับส่วนแบ่งรายได้ที่ดีขึ้น
- ทิศทางของอัตราดอกเบี้ยในปี 2023 ที่คาดว่าจะสูงขึ้นจะเป็นปัจจัยเปรียบเทียบกับอัตราผลตอบแทนกับ Token ที่อิงกับบางสินทรัพย์ ซึ่งทำให้เรามองว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับการลงทุนใน Investment Token จะมีมากกว่ารูปแบบส่วนแบ่งรายได้
- เราคาดหวังเห็นการระดมทุนในปี 2023 ประมาณ 8,000-10,000 ล้านบาทหากข้อกำหนดเรื่อง VAT หดไป

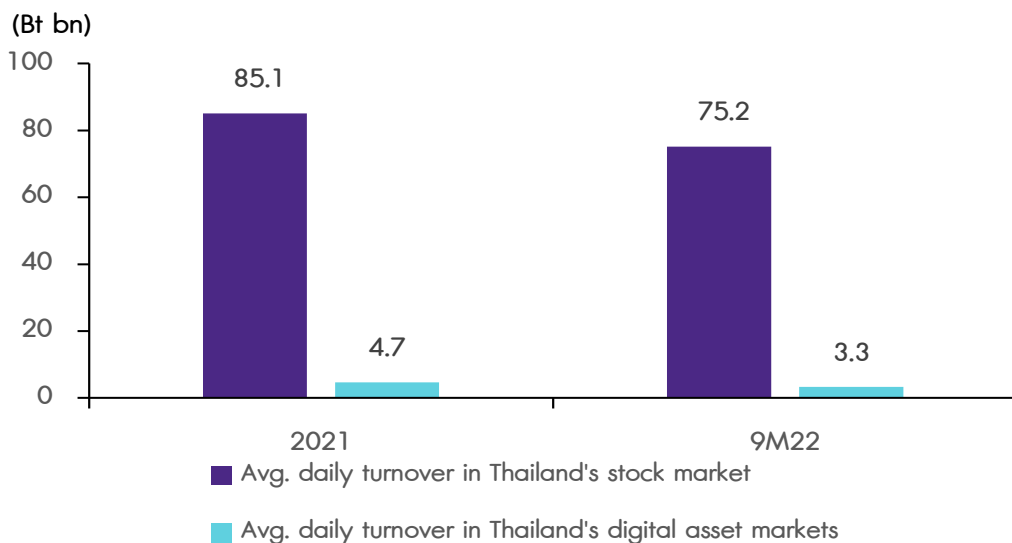
Utility Token คาดจะเห็นการเสนอขายมากขึ้นในปี 2023

- ปัจจุบันเรามี Utility Token 2 ประเภทคือ แบบพร้อมใช้ และ แบบไม่พร้อมใช้
 - แบบพร้อมใช้ คือ โทเคนประเภทที่มีการกำหนดสิทธิผูกติดไว้กับเหรียญในลักษณะที่สามารถนำไปแลกสินค้าหรือบริการได้ทันที หรือให้ประโยชน์ผู้ซื้อตั้งแต่วันที่ออกเสนอขายในครั้งแรก
 - แบบไม่พร้อมใช้ คือ โทเคนประเภทที่มีการกำหนดสิทธิประโยชน์จากสินค้าหรือบริการไว้ในอนาคต โดยผู้ถือครองจะยังไม่สามารถใช้ หรือได้ประโยชน์ตามที่ผู้เสนอขายเสนอได้กำหนดไว้ในวันที่เสนอขายครั้งแรกได้
 - ภายใต้กฎหมายปัจจุบัน การเสนอขาย Investment Token และ Utility Token แบบไม่พร้อมใช้ทำนั้นที่ต้องขออนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน ก.ล.ต. อยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาออกข้อบังคับเพื่อกำกับดูแล Utility Token แบบพร้อมใช้โดยเฉพาะแบบที่ซับซ้อนให้ต้องมีการขออนุญาตในการเสนอขาย โดยเฉพาะ Token ที่ต้องการ List ในตลาดรอง
-
- ในปี 2023 เราคาดว่าจะเห็นการเสนอขาย Utility Token ทั้งแบบพร้อมใช้และไม่พร้อมใช้มากขึ้น มูลค่าของแต่ละ Token คาดจะไม่สูงมากเพื่อความคล่องตัวและลดความซับซ้อน และหาก ก.ล.ต. ยังคงยกเว้นการขออนุญาตก่อนการเสนอขายสำหรับ Utility Token พร้อมใช้แบบไม่ซับซ้อนและไม่ Listed ในตลาดรอง เราคาดว่าจะเห็น Token ประเภทหนึ่งที่ยังสามารถเสนอขายได้ต่อเนื่อง

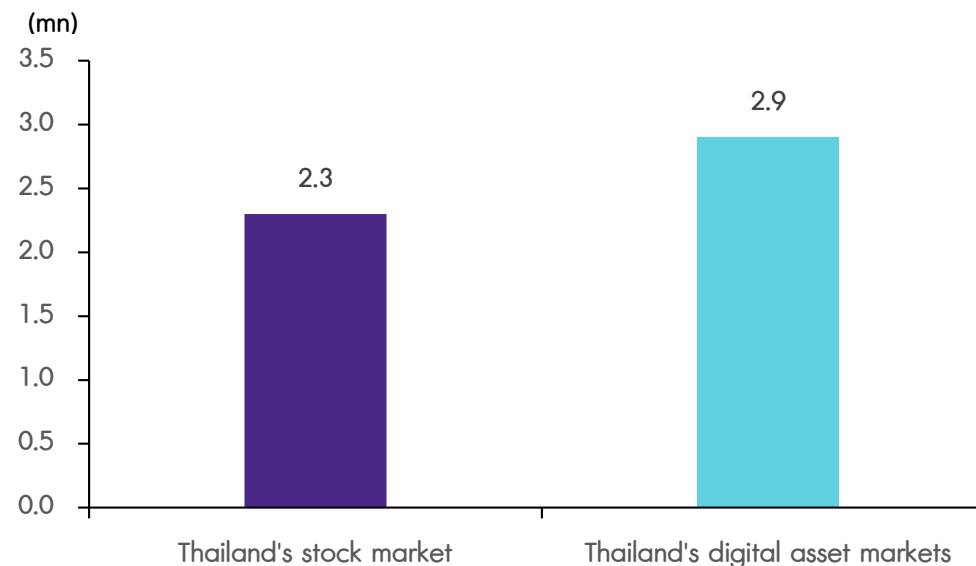
Digital asset exchange/broker มีโอกาสเติบโตสูงมาก

- ธุรกิจ Digital asset exchange/broker ถือเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่เริ่มเห็นบริษัทหลักทรัพย์เริ่มให้ความสนใจมากขึ้น โดยในประเทศไทยเองถือว่า Trading volume ยังคงค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับตลาดหุ้น โดยมูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวันอยู่ 4.7 พันล้านบาท ในปี 2021 และ 3.3 พันล้านบาท ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2022 เทียบกับมูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวันของตลาดหุ้นไทยที่ 85.1 พันล้านบาท ในปี 2021 และ 75.2 พันล้านบาท ใน 9 เดือนแรกของปี 2022
- จำนวนบัญชีของตลาด Digital assets นั้นปัจจุบันอยู่ที่ 2.9 ล้านบัญชี (แต่จำนวนที่ Active นั้นอยู่ที่ประมาณ 10% ของจำนวนบัญชีทั้งหมดเท่านั้น) เทียบกับจำนวนบัญชีของตลาดหลักทรัพย์ที่ 2.3 ล้านบัญชี
- บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Exchange) ได้แก่ บริษัทหลักทรัพย์ อินโนเวสต์ เอกซ์ จำกัด (INVX) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ SCB
- บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตนายหน้าสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset Broker) มีจำนวน 9 ราย ได้แก่ บริษัท เอ็กซ์สปริง ดิจิทัล จำกัด (XSPRING Digital) ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของ XPG, INVX ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ SCB, บริษัทหลักทรัพย์ กรุงไทย เอ็กซ์สปริง จำกัด (KTX) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง KTB กับ XPG

เปรียบเทียบมูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวันของตลาดหุ้นเทียบกับตลาด Digital asset

เปรียบเทียบจำนวนบัญชีของตลาดหุ้นเทียบกับตลาด Digital asset

ที่มา: กคต., SET และ InnovestX Research

GATEWAY TO GREATER WEALTH

A fully integrated financial service, providing trusted solutions across traditional and digital platform.

หุ้นที่มีความพร้อมในธุรกิจ Digital Asset : XPG

- XPG เป็นหนึ่งในผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ในการประกอบการธุรกิจ Digital Asset คือถือใบอนุญาต ICO Portal และ Digital Asset Broker และ Digital Asset Dealer
- ในปี 2022 นับเป็นปีแรกและเตรียมความพร้อมรอรับการขยายตัวในธุรกิจ เราคาดว่าในปี 2023 ส่วนของ Brokerage และ Dealer จะเห็นการเติบโตที่สูงขึ้น
- ขณะที่ส่วนของ ICO Portal หลังจากการระดมทุนในปี 2021 ของ SiriHub A และ SiriHub B แล้ว XPG ยังไม่มีการระดมทุนต่อเนื่องในปี 2022 เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์บางข้อของสินทรัพย์ดิจิทัลและรอความชัดเจนของการบังคับใช้ในส่วน of Utility Token
- ดังนั้น เราคาดว่าในปี 2023 เมื่อเริ่มมีความชัดเจนของข้อบังคับและการบังคับใช้ จะเริ่มเห็นการกลับมาระดมทุนอีกครั้งของ Investment Token และ Utility Token ซึ่งจะเป็นส่วนของรายได้หลักของ XPG ในปี 2023
- ความเสี่ยง : ข้อกำหนด บทกฎหมาย ของ Digital Asset ที่อาจเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพิ่มความเสี่ยงให้รายได้ไม่ตามเป้าและเพิ่มต้นทุนบนธุรกิจ
- เราประเมินมูลค่าเหมาะสมปี 2023 ที่ 3.30 บาท/หุ้น ด้วยวิธี PBV ที่ 2.8 เท่า Discount 10% จาก PBV เฉลี่ยของหุ้นที่มีลักษณะการทำธุรกิจที่คล้ายคลึง แนะนำ ซื้อ เรามองว่า 1H22 ได้ผ่านพ้นช่วงที่แย่ที่สุดไปแล้วและ 2H22 คือช่วงต้นของการเติบโตและการ Transform ไปสู่ธุรกิจใหม่ ปี 2023 เริ่มต่อยอดการเติบโต และเราเชื่อว่าแม้ในปี Valuation ดูมี Premium แต่เป็นการสะท้อน Cycle แรกของการเข้าสู่ธุรกิจใหม่

ธนาคารที่มีความพร้อมในธุรกิจ Digital Asset : SCB

บริษัทที่อยู่ภายใต้ “กลุ่มเอสซีบี เอกซ์” (SCBX) ที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับ Digital Asset ได้แก่

- SCB10X: เข้าไปลงทุนในธุรกิจใหม่ที่ขับเคลื่อนโดยดิจิทัลเทคโนโลยี ด้วยเป้าหมายสร้างธุรกิจที่มีขีดความสามารถสร้างการเติบโตแบบก้าวกระโดด (Exponential Opportunities) เป็น Growth Engine ใหม่ของธนาคารและเป็นตัวหลักในระยะยาว ซึ่งแบ่งเป็น 3 เสาหลักสำคัญของการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ Venture Builder- ร่วมสร้าง, Strategic Investment and Partnership – ร่วมมือ และ Venture Capital – ร่วมลงทุน
- Innovest X: เป็นหนึ่งในผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ในการประกอบธุรกิจ Digital Asset คือถือใบอนุญาต Digital Asset Exchange และ Digital Asset Broker และบริษัทลูกอย่าง Token X ซึ่งจัดตั้งขึ้นในปี 2021 โดยได้ใบอนุญาตเป็นผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล (ICO Portal) จากสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งได้รับใบอนุญาตปลายปี 2021 เพื่อประกอบธุรกิจ ICO Portal โดยบริษัทเตรียมพร้อมให้บริการเกี่ยวกับธุรกิจโทเคนดิจิทัลแบบครบวงจร ครอบคลุมบริการที่ปรึกษา-วางแผนการออกโทเคนดิจิทัล-การพัฒนาด้านบล็อกเชนและเทคโนโลยี ซึ่งที่ผ่านมาเราได้รับการตอบรับที่ดีจากลูกค้าระดับองค์กรในหลากหลายอุตสาหกรรมชั้นนำระดับประเทศ ที่ให้ความสนใจและตอบรับเข้าร่วมวางแผนการทำ Tokenization กับ Token X ตั้งเป้าเป็นองค์กรชั้นนำในอาเซียนด้าน Digital Asset Tokenization ภายในปี 2025

INVEST

Venture Capital

Invest in future technologies or business models with strategic value and financial returns to SCBX Group

BUILD

Venture Builder

Build exponential technology ventures (e.g. blockchain solutions, DeFi, 5G-enabled businesses, AI-driven services, Deep Tech)

AREA OF FOCUS

BLOCKCHAIN

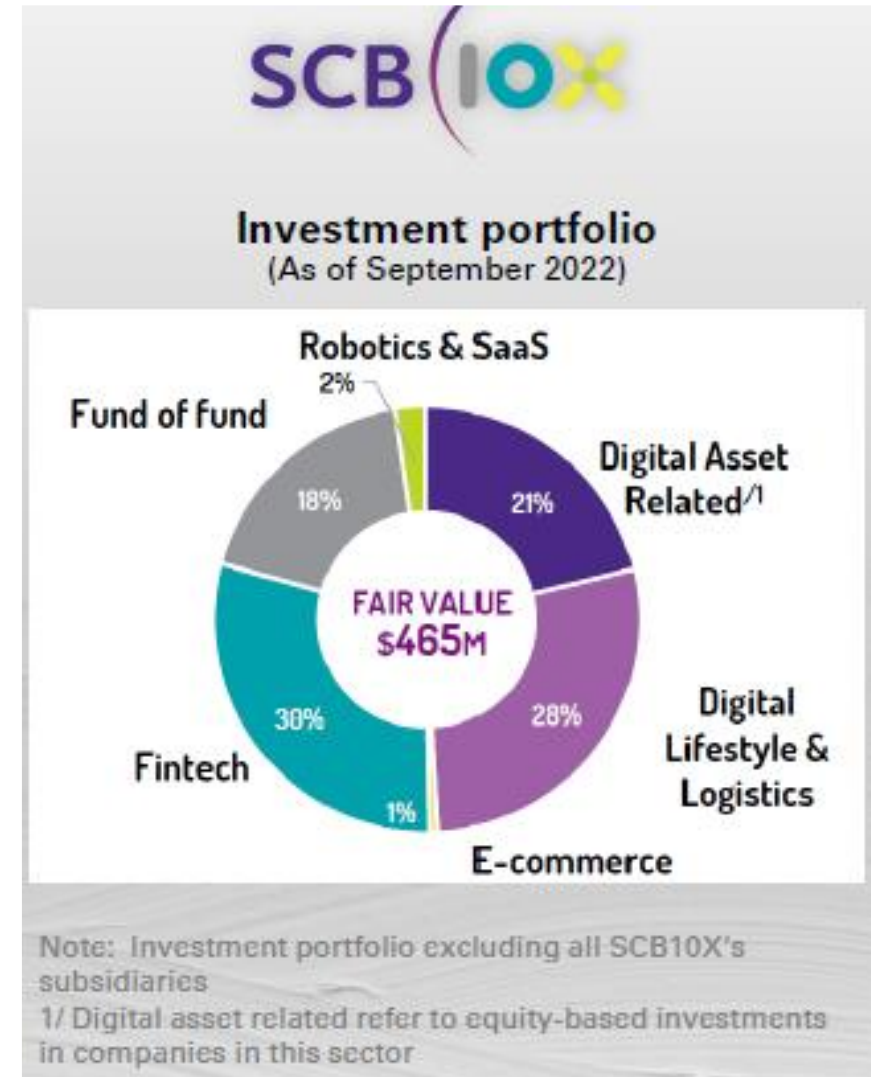
DIGITAL ASSET

METVERSE

WEB 3.0

DEEP TECH

SINCE 2020, OUR CVC FUND HAS DELIVERED TOP DECILE VC RETURNS GLOBALLY (TOP 10%)...

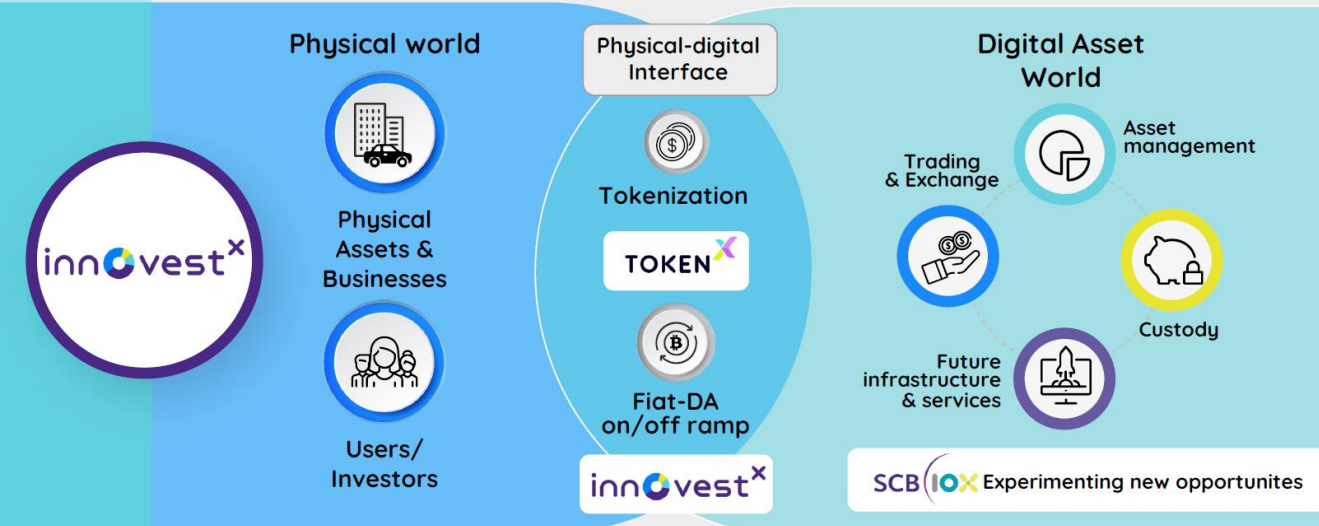

ที่มา: SCB, SCB10X และ InnovestX Research

InnovestX

Future of Finance Reimagined

THAILAND & ASEAN

Investment Reimagined

Thailand's First Ever
Universal Investment
SUPER-APP

Unites all assets in one app

- Thai stocks
- International stocks
- Thai funds
- International funds
- Bonds
- Digital Assets

Investing made easier

- Automated Intelligent Portfolios
- Consolidated portfolio view
- Personalized notification
- User-friendly UI

Our 2025 Ambition

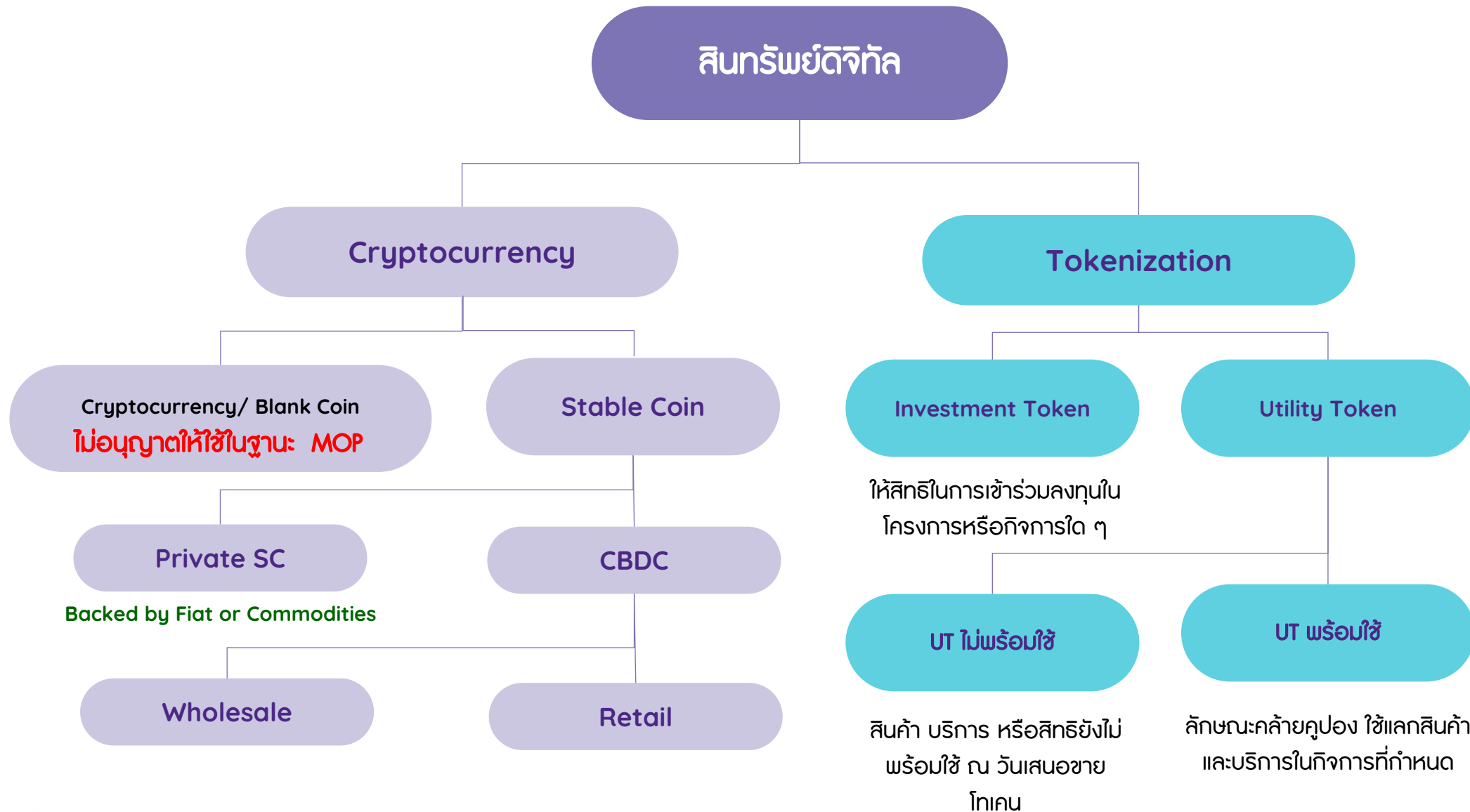
ที่มา: SCB, InnovestX และ InnovestX Research

ข้อจำกัดของการทำธุรกิจเกี่ยวกับดิจิทัล

- กฎหมายและกฎเกณฑ์การกำกับดูแล
- ความเชื่อมั่น โดยเฉพาะหลังวิกฤตการณ์ Luna และ FTX
- ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์
- ความผันผวนของราคา

แนวทางการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล

ห้ามนำ Blank Coin มาใช้เป็น Mean of Payment

ในส่วนของ Cryptocurrency ที่เป็นในลักษณะ Blank Coin นั้น ทางธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ออกหลักเกณฑ์ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการนำสินทรัพย์ดิจิทัลมาใช้เป็นสื่อกลางในการชำระค่าสินค้าและบริการ ทำให้จำกัดการใช้ Cryptocurrency ในระดับหนึ่ง โดยมีข้อห้าม 6 ประการ ดังนี้

- (1) ไม่โฆษณาเชิญชวนหรือแสดงตนว่าพร้อมให้บริการแก่ร้านค้าว่าจะให้บริการเพื่อให้ร้านค้าสามารถรับชำระค่าสินค้าหรือบริการด้วยสินทรัพย์ดิจิทัลได้
- (2) ไม่จัดทำระบบหรือเครื่องมือที่อำนวยความสะดวกใด ๆ แก่ร้านค้า ในการรับชำระด้วยสินทรัพย์ดิจิทัลหรืออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าในการใช้สินทรัพย์ดิจิทัลชำระค่าสินค้าหรือบริการ เช่น การจัดทำ QR code เพื่อให้ลูกค้า สแกนชำระค่าสินค้าหรือบริการเป็นสินทรัพย์ดิจิทัล หรือมีการจัดทำระบบเพื่อแสดงราคาของสินค้าหรือบริการเป็นสกุลเงินดิจิทัล รวมถึงการจัดทำระบบเพื่อให้ร้านค้าสามารถแปลงสินทรัพย์เป็นเงินบาทภายหลังจากที่ลูกค้าชำระราคา เป็นต้น
- (3) ไม่ให้บริการเปิดกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ (wallet) แก่ร้านค้า เพื่อรับชำระค่าสินค้าหรือบริการด้วยสินทรัพย์ดิจิทัล
- (4) ในกรณีที่ผู้ซื้อขายทำการขายสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อรับเป็นเงินบาท ผู้ประกอบการต้องโอนเงินบาทเข้าบัญชีของผู้ซื้อขายเท่านั้น
- (5) ไม่ให้บริการที่มีลักษณะเป็นการโอนสินทรัพย์ดิจิทัลหรือเงินจากบัญชีของผู้ซื้อขาย ไปยังบัญชีของรายอื่นหรือบุคคลอื่นใด เพื่อวัตถุประสงค์ของการรับชำระค่าสินค้าหรือบริการ และ ไม่ให้บริการที่มีลักษณะเป็นการโอนเงินบาทจากบัญชีของผู้ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่เปิดกับผู้ประกอบธุรกิจ ไปยังบัญชีของผู้ซื้อขายรายอื่นหรือบุคคลอื่นใด เพื่อวัตถุประสงค์ของการรับชำระค่าสินค้าหรือบริการ
- (6) ไม่ดำเนินการในลักษณะอื่นใดนอกเหนือจากข้อ 1 - 6 ที่เป็นการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เกิดการนำสินทรัพย์ดิจิทัลมาใช้เป็นสื่อกลางในการชำระค่าสินค้าและบริการ

กรณีพบว่าผู้ซื้อขายนำบัญชี DA ไปใช้ในการรับชำระค่าสินค้าและบริการ ผู้ประกอบการต้องแจ้งเตือน/พิจารณาดำเนินการกับผู้ซื้อขาย DA ที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการให้บริการ เช่น ยกเลิกการให้บริการซื้อขาย DA หรือระงับบัญชี เป็นต้น

รูปแบบการกำกับดูแล DA ในต่างประเทศ

	Green Light			Yellow light					Red light			
	El Salvador	USA	EU	Germany	UK	S. Korea	Singapore	Hong Kong	Thailand	Malaysia	Indonesia	China
1H21												
2H21												
1H22												

El Salvador
ให้ BTC เป็น
Legal tender
(ประเทศอื่นๆ ใน
South America
ให้ความสนใจ)

USA
- รายงานเสถียรภาพ
ทางการเงินรายครึ่งปี
ของ Fed ระบุว่า การใช้
Stablecoin ที่เพิ่มขึ้น
เพื่อให้เป็นไปตาม
ข้อกำหนด Margin ใน
การซื้อขาย
Cryptocurrency โดยการ
กู้ยืม (Margin trade)
อาจเป็นความเสี่ยง
- รัฐบาลตั้ง Taskforce
ศึกษาความเป็นไปได้ใน
การทำ Dollar digital vs
สนับสนุน Stable coin

EU Commission
กำลังเสนอออกเกณฑ์
MICA กำกับผู้
ให้บริการ crypto
asset trading
platform/custodian,
stable coins
(Asset/fiat-backed)
คาดว่าจะเริ่มใช้ภายใน
2024

Germany
- ออกกฎหมาย
อนุญาตให้
กองทุนประเภท
Spezialfonds
หรือ กองทุน
ประเภทพิเศษ
สามารถถือครอง
และลงทุนในคริป
โทสกุลต่าง ๆ ได้
20%

UK
- มีเป้าหมายที่จะ
ชัดเจนในการเป็น
ศูนย์กลาง
นวัตกรรมที่
เกี่ยวข้องกับ
สินทรัพย์ดิจิทัล
ปรับปรุงกฎหมาย
เพื่อส่งเสริมการ
ใช้ stablecoin

South Korea
Bok คิดว่า
crypto เป็น MOP
KYC: ลูกค้าที่มี
บัญชีกับ ธพ. ถึง
trade ได้ (NR มี
barrier) + จะมี
เก็บภาษี crypto
trading profit
20% และเหมือง
ชุด 20%

Singapore
MAS & HKMA อยู่ระหว่างพิจารณาและติดตาม
ท่าทีของต่างประเทศและ Inter – standard
limit วงเงินของนักลงทุน (ขาเข้า ไม่เกิน 30,000
SGD/ราย/ปี ขาออก ไม่เกิน 10,000 SGD/
ราย/วัน)

Hong Kong

Thailand
- ประกาศห้ามใช้
DA เป็น Mean
of payment
- กำลังแยก
Investment
token ออกจาก
พรก. สินทรัพย์
ดิจิทัล เพื่อมา
กำกับใน พรบ.
หลักทรัพย์ฯ

Malaysia
BNM มี Policy
stance ว่า crypto
ไม่ใช่ legal tender
และ payment
instrument

Indonesia
BI ห้ามผู้ให้บริการ
payment ทำ
payment activity
ด้วย crypto
ออกกฎให้ทุกคนใช้
IDR ชำระด้วย เงิน
เท่านั้น (หาก
ร้านค้ารับชำระด้วย
crypto ถือว่าผิด
กม.)

China
PBOC ห้าม สง./ ผู้
ให้บริการเกี่ยวกับ
ธุรกรรม crypto เช่น
trading clearing
settlement
ห้าม crypto
trading/ICOs
ปิดเหมืองชุด crypto
ปิด comment/บัญชี
ที่เกี่ยวข้อง crypto ใน
สื่อสังคมออนไลน์

ไฟแดง

จีน

- ห้ามสถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการ payment ให้บริการเกี่ยวกับธุรกรรม Crypto เช่น Trading, Clearing, Settlement
- ห้าม Crypto trading/ ICOs, ปิดเหมืองขุด Crypto, ปิด Content/ บัญชีที่เกี่ยวข้องกับ Crypto ใน Social Media

อินเดีย

- ห้ามผู้ให้บริการ payment ทำ payment activity ด้วย Crypto
- ออกกฎหมายให้ทุกคนใช้เงินรูปีชำระสินค้าและบริการเท่านั้น (หากร้านค้าชำระด้วย Crypto ถือว่าผิดกฎหมาย)

มาเลเซีย

- ผลักดันและเสนอกฎหมายเพื่อคุ้มครองการใช้สินทรัพย์ดิจิทัลในหลายแง่มุม เช่น กฎหมายด้านการเงินที่ห้ามการใช้คริปโตในการชำระราคา และกฎหมายภาษีที่จะเก็บจากเงินได้ที่เกิดจากการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยจะเก็บสูงถึง 30%

เกาหลีใต้

- ธนาคารกลางมีนโยบายว่า Crypto ไม่ใช่สื่อกลางในการแลกเปลี่ยนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (Mean of payment: MOP)
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ของมาเลเซีย หรือ SC ก็มีคำสั่งห้าม Binance และบริษัทในเครือดำเนินธุรกิจภายในประเทศ รวมถึงปิดการใช้งานบนเว็บไซต์และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่ให้บริการในประเทศ เนื่องจากเป็นการดำเนินการที่ไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

ไฟเหลือง

ฮ่องกง

- HKMA อยู่ระหว่างติดตามแนวนโยบายและท่าทีของการกำกับในต่างประเทศ
- ปัจจุบันอนุญาตให้มีการซื้อขาย Crypto ได้เฉพาะ professional investor เท่านั้น
- เป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ Binance

สิงคโปร์

- MAS อยู่ระหว่างติดตามแนวนโยบายและท่าทีของการกำกับในต่างประเทศ
- ปัจจุบัน เริ่มอนุมัติในหลักการให้ Exchange สามารถใช้ Crypto เป็น MOP ได้ (อนุมัติในหลักการให้บริการ Independent Reserve หรือ แพลตฟอร์มซื้อขายแลกเปลี่ยนคริปโต สามารถให้บริการ Digital payment token service เป็นรายแรกในสิงคโปร์ ซึ่งบริษัทดังกล่าวอยู่ในกระบวนการทำ Due diligence เพื่อให้ได้ใบอนุญาตตามกฎหมาย)
- อนุญาตธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับคริปโตและการดำเนินการของผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล (Virtual Asset Service Providers (VASPs) เป็นการให้บริการทางการเงินประเภทหนึ่งตามกฎหมายที่ต้องได้รับอนุญาตจาก MAS ก่อนเริ่มดำเนินการ
- Limit วงเงินนักลงทุน (ขาเข้า ไม่เกิน SGD30,000/ราย/วัน ขาออกไม่เกิน SGD10,000/ราย/วัน)

เกาหลีใต้

- เริ่มอนุญาตให้ Crypto เป็น MOP ได้ โดยในส่วนของการ KYC ลูกค้าต้องมีบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ที่จะ Trade ได้
- กำลังจะมีการเก็บภาษี Crypto trading profit 20% และเหมืองขุด 20%

ไฟเขียว

อังกฤษ

- มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล ปรับปรุงกฎหมายเพื่อส่งเสริมการใช้ stablecoin โดยเสนอให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ เช่น กฎหมาย E-Money Regulation 2011 และ Payment Service Regulations 2017 เพิ่มการให้บริการชำระราคาด้วย Stablecoin ขยายขอบเขตการบังคับใช้ Financial Service (Banking Reform) Act 2013 ให้ครอบคลุม Stablecoin และกำหนดหลักเกณฑ์ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากการทำงานล้มเหลวของระบบชำระเงินที่ใช้ Stablecoin

สหภาพยุโรป

- EU Commission กำลังเสนอออกเกณฑ์ MiCA กำกับผู้ให้บริการ Crypto asset trading platform/ Custodian, Stable coins (asset/ fiat-backed) เริ่มใช้ภายใน 2024

เยอรมนี

- ออกกฎหมายอนุญาตให้กองทุนประเภท Spezialfonds หรือ กองทุนประเภทพิเศษ สามารถถือครองและลงทุนในคริปโตสกุลต่าง ๆ ได้ ในอัตราร้อยละ 20 ซึ่งกองทุนประเภทพิเศษนี้ ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขสองประการ ประการแรกต้องมีนโยบายการลงทุนที่ชัดเจน และประการที่สอง ต้องเป็นกองทุนที่ผู้ลงทุนสถาบัน (เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญ หรือบริษัทประกัน) เท่านั้นที่เข้าลงทุนได้

สหรัฐ

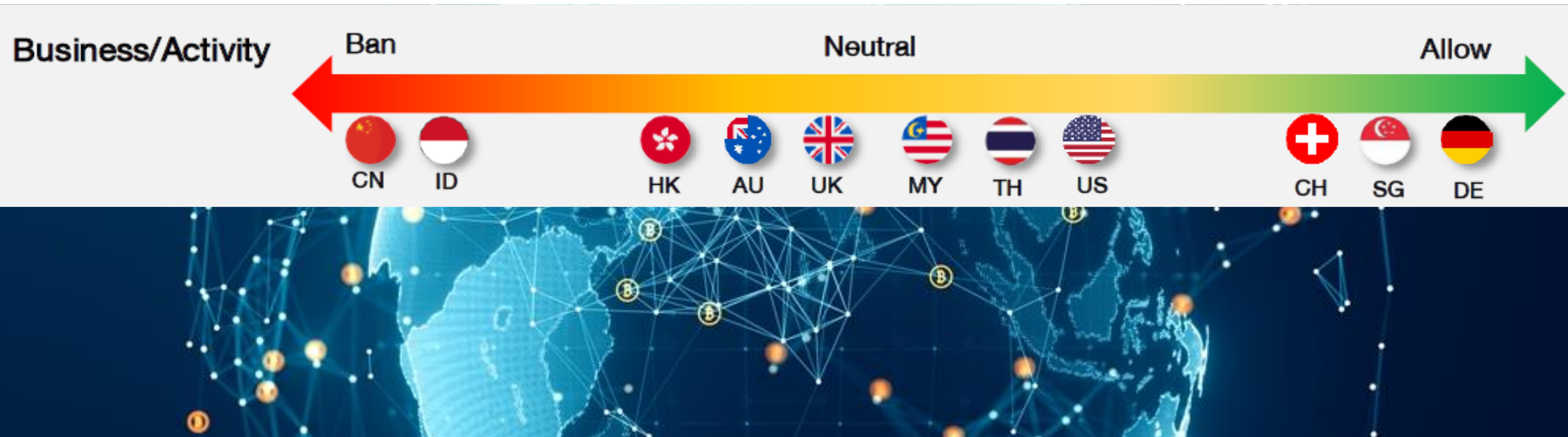
- รายงานเสถียรภาพทางการเงินรายครึ่งปีของ Fed ระบุว่า การใช้ Stablecoin ที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนด Margin ในการซื้อขาย Cryptocurrency โดยการกู้ยืม (Margin trade) อาจเพิ่มความเสี่ยงในการก่อหนี้มากขึ้น
- กระทรวงการคลัง อนุญาตให้ Anchorage เป็น DA Bank แห่งแรก
- SEC กำลังเสนอให้ Congress เพิ่มอำนาจในการกำกับ Securities, Exchange, Brokerage, Mutual funds ที่จะออก Crypto, crypto ETFs, Defi และอื่น ๆ
- วุฒิสภาได้เสนอร่างแผนเกี่ยวกับการควบคุมโดย (1) แบ่งขอบเขตอำนาจของ SEC และ Commodity Futures Trading Commission (CFTC) ให้ชัดเจนมากขึ้น (2) Stablecoin ต้องมี 100% reserve และต้องมีการเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดไว้ (3) การนำ Cryptocurrency มาใช้จ่ายโดยที่มูลค่าไม่เกิน US\$200 นั้นไม่ต้องเสียภาษีก็ถือว่าเป็นหนึ่งในประเด็นที่จะนำไปสู่การใช้ Cryptocurrency เป็นหนึ่งใน Currency ได้

เอล ซัลวาดอร์

- ออกกฎหมายบิตคอยน์ (Bitcoin Law) ที่มีผลทำให้บิตคอยน์เป็นสื่อกลางที่สามารถชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

การกำกับดูแลกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับดิจิทัล

- ให้กลุ่มธุรกิจทางการเงินของ ธพ. มีบทบาทในธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Asset: DA) อย่างค่อยเป็นค่อยไป และมีมาตรฐานการให้บริการ การคุ้มครองผู้ใช้บริการที่เหมาะสม
 - ให้บริษัทในกลุ่ม ธพ. สามารถลงทุนในกิจการที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับ DA ได้ ภายใต้ limit ที่ 3% ของเงินกองทุน โดยหากกลุ่ม ธพ. สามารถยกระดับมาตรฐานของกิจการ DA กิจการใด ให้เท่ากับมาตรฐานที่ ธพท. กำหนดได้ (เช่น มาตรฐานด้าน CG, IT, market conduct) ก็ไม่ต้องนับเงินลงทุนของธุรกิจนั้น ๆ ใน limit ได้ เมื่อมีมาตรฐานการกำกับดูแลที่เป็นสากล หรือมีข้อมูล/ตัวอย่างจากต่างประเทศที่สามารถคลายความกังวลได้ ก็สามารถพิจารณาปรับเพิ่มหรือยกเลิก limit ได้
 - สำหรับ DA ใหม่ที่ประโยชน์ยังไม่ชัดเจนหรือยังไม่ได้รับการกำกับดูแล ให้ทดลองนวัตกรรมใน Sandbox ได้
- แนวทางการอนุญาตให้กลุ่ม ธพ. ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลในต่างประเทศ: ในประเทศอื่น ธพ. และกลุ่ม ธพ. ยังไม่ทำธุรกิจ digital asset มากนัก และ ในประเทศที่เริ่มมีทำ ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่ไม่ได้ถือเหรียญ DA โดยตรง

Theme การลงทุนของ FINTECH

หุ้นที่ได้ประโยชน์คือ
กลุ่มธนาคารและบล.
หุ้นที่เสียประโยชน์คือ
บริษัทเงินทุน

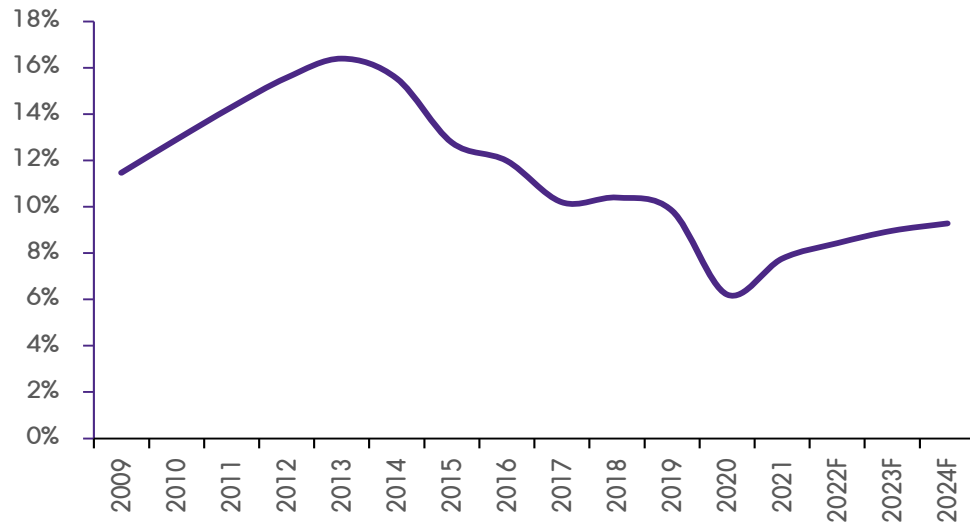
หุ้นที่ได้โอกาสและมีความเสี่ยง

- เราเห็นว่าธนาคารพาณิชย์ได้โอกาสมากกว่ามีความเสี่ยงจากการเข้ามาของ Fintech เห็นได้ชัดเจนจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการชำระเงินและโอนเงิน ซึ่งได้ประโยชน์จาก Cost to income ratio ที่ลดลง ส่วนในด้านการสินเชื่อธนาคารได้ใช้เทคโนโลยีมาขยายฐานลูกค้าไปยังกลุ่ม Underserved รวมถึงการเข้าถึงกลุ่ม Mass & Lower Mass มากขึ้น เนื่องจากธนาคารมีศักยภาพสูงที่จะพัฒนาไปสู่บริการทางการเงินแบบ Fintech เนื่องจากมีความแข็งแกร่งทางการเงิน พร้อมลงทุนพัฒนา Ecosystem และลงทุนใน Fintech ประกอบกับการที่มีฐานลูกค้าขนาดใหญ่ จะทำให้มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในต่อยอดใช้เทคโนโลยีของ Fintech เราเชื่อว่าธนาคารพาณิชย์จะสามารถดำเนินธุรกิจแบบ Traditional ควบคู่ไปกับการพัฒนาไปสู่ Fintech ไปพร้อมๆ กัน ในช่วงแรกของกระแส FinTech หลายฝ่ายมองว่าอาจเข้ามาทำลายและแทนที่การให้บริการของธนาคารแบบเก่าอย่างสิ้นเชิง แต่ปัจจุบันเห็นได้ว่า FinTech นั้นไม่ได้ทำลาย แต่เปลี่ยนแปลงการให้บริการหลายๆ อย่างของธนาคารไป และนอกจากนั้นธนาคารยังได้ร่วมมือกับบริษัท FinTech ในการปรับปรุงการให้บริการของธนาคารให้ดีขึ้น โดยธนาคารที่ดูเหมือนจะเป็นผู้นำในด้านนี้คือ **SCB** และ **KBANK**
- ในขณะที่**บริษัทเงินทุน** โดยเฉพาะบริษัทขนาดเล็ก มีความเสี่ยงในการที่จะโดนแย่งตลาดจากธนาคารพาณิชย์พัฒนาไปสู่บริการทางการเงินแบบ Fintech มาจะตลาด Mass และ Lower Mass ประกอบกับคู่แข่งรายใหม่ที่เป็นบริษัท Fintech เข้ามาแข่งขัน โดยบริษัทเงินทุนก็เริ่มมีการใช้ AI และ Data Analytic มาใช้ในการดำเนินธุรกิจ นำโดย **TIDLOR** อย่างไรก็ตามเราเห็นว่าบริษัทเงินทุนมีข้อเสียเปรียบธนาคารพาณิชย์ในแง่ขนาดของ Database และมีข้อจำกัดในด้านเงินลงทุนในระบบเทคโนโลยีและการแข่งขันบุคลากรด้านเทคโนโลยีที่มีจำกัด เราเห็นว่า TIDLOR ซึ่งเป็นบริษัทแรกที่น่า AI และ Data Analytic มาใช้เป็นเวลาหลายปีมีโอกาสที่จะอยู่รอด แต่บริษัทเงินทุนอื่นโดยเฉพาะบริษัทขนาดเล็กเราไม่แนะนำให้ลงทุนระยะยาว เนื่องจากมีความเสี่ยงสูงที่จะถูกแย่งส่วนแบ่งตลาดจากคู่แข่งรายใหม่ที่ให้บริการแบบ Fintech
- **บริษัทหลักทรัพย์**หันมาให้ความสำคัญใน Digital Assets (DA) ที่ได้รับความสนใจอย่างรวดเร็ว การเข้ามาของ DA เป็นการเปิดโอกาสทางธุรกิจในการให้บริการใหม่ๆ ให้กับบริษัทหลักทรัพย์ และมาดเชย Traditional business ที่กำลังถูก Disrupt โดย Digitalization ในปัจจุบันบริษัทหลักทรัพย์ที่เน้นธุรกิจ DA มากที่สุดคือ **XPG** โดยได้รับใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ในการประกอบการธุรกิจ Digital Asset คือถือในอนุญาต ICO Portal และ Digital Asset Broker และ Digital Asset Dealer

Valuation ของกลุ่มธนาคาร: De-rate หรือ Re-rate?

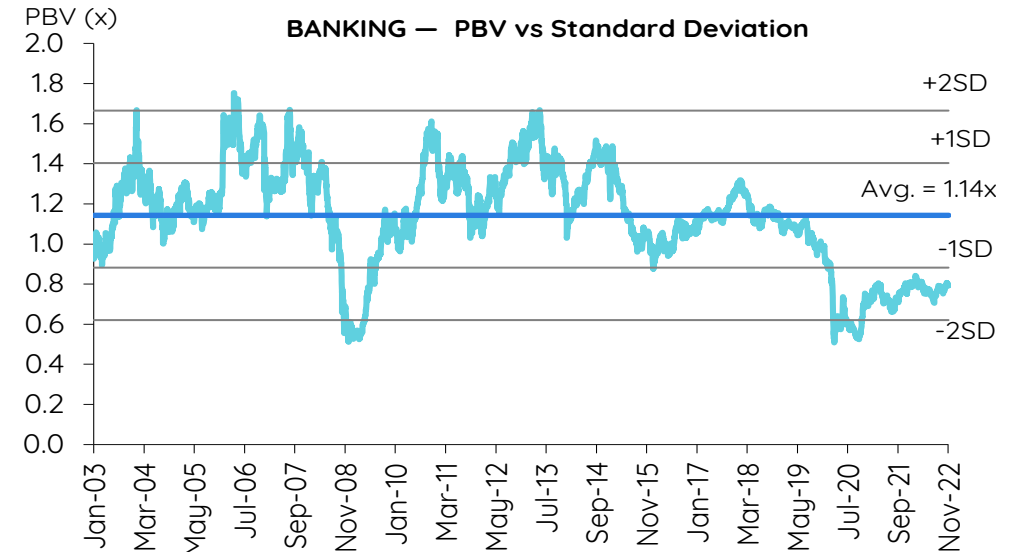
- ในหลายปีที่ผ่านมานับตั้งแต่มีกระแสด้าน Fintech มูลค่าหุ้นกลุ่มธนาคารก็ถูก De-rate อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ส่วนหนึ่งมาจากความกังวลว่าธุรกิจธนาคารจะถูก Disrupt จากการเข้ามาของ Fintech
- ปัจจุบันมีความชัดเจนมากขึ้นว่าธนาคารสามารถปรับตัวนำ Fintech มาเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน จากการลด Cost to income ratio หลังผ่านพ้น Capex cycle จากการลงทุนใน IT , ขยายฐานลูกค้าสินเชื่อไปยังกลุ่ม Underserved และเพิ่ม Risk-adjusted return ในการปล่อยสินเชื่อรายย่อย
- เราเห็นว่าธนาคารพาณิชย์ที่สามารถนำ Fintech มาใช้ให้ประโยชน์ จะสามารถเพิ่ม ROE ได้ในระยะยาว และจะนำมาสู่การ Re-rate มูลค่าหุ้นในที่สุด

ROE ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์

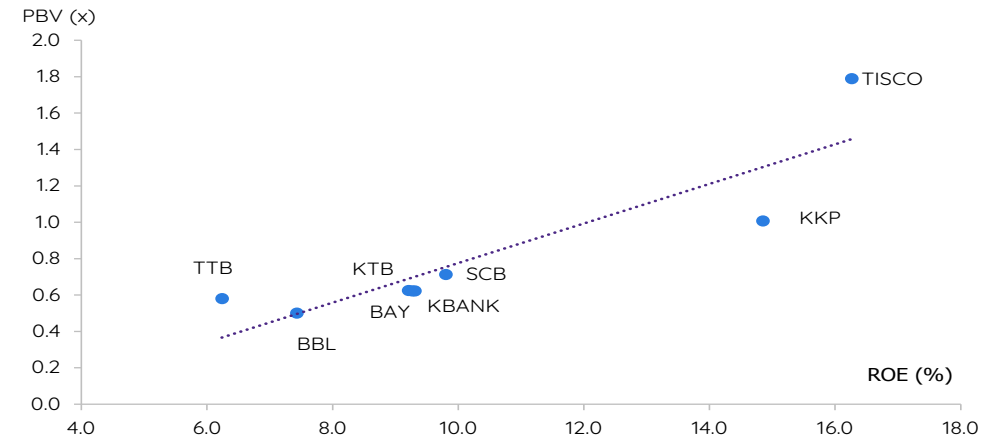

ที่มา: InnovestX Research

PBV vs. Standard deviation ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์

PBV vs. ROE ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์

คณะผู้จัดทำ | FINTECH CLUSTER

กิตติมา สัตยพันธ์

ผู้อำนวยการอาวุโส

นักวิเคราะห์การลงทุนปัจจัยพื้นฐานด้านหลักทรัพย์
kittima.sattayapan@scb.co.th

ดร.ปิยศักดิ์ มานะสันต์

ผู้อำนวยการอาวุโส

นักวิเคราะห์การลงทุนปัจจัยพื้นฐานด้านหลักทรัพย์
piyasak.manasarn@scb.co.th

เต็มพร ตันติวิวัฒน์

ผู้อำนวยการอาวุโส

นักวิเคราะห์การลงทุนปัจจัยพื้นฐานด้านหลักทรัพย์
termpong.tantivivat@scb.co.th

กิตติสร พฤติภัทร

ผู้อำนวยการอาวุโส

นักวิเคราะห์การลงทุนปัจจัยพื้นฐานด้านหลักทรัพย์
kittisorn.prutipat@scb.co.th

Disclaimer

The information in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, its accuracy or completeness is not guaranteed. Any opinions expressed herein reflect our judgment at this date and are subject to change without notice. This report is for information only. It is not to be construed as an offer, or solicitation of an offer to sell or buy any securities. We accept no liability for any loss arising from the use of this document. We or our associates may have an interest in the companies mentioned therein.

InnovestX Securities Company Limited (“INVX”) is a wholly-owned subsidiary of The Siam Commercial Bank Public Company Limited (“SCB”). Any information related to SCB is for sector comparison purposes.

This document is prepared by InnovestX Securities Company Limited (“INVX”) which is wholly-owned by The Siam Commercial Bank Public Company Limited (“SCB”). SCB acts as financial advisor of the SCG Chemicals Public Company Limited (SCGC). Any opinions, news, research, analyses, prices, statements, forecasts, projections and/or other information contained in this document (the “Information”) is provided as general information purposes only and shall not be construed as individualized recommendation of an offer to buy or sell or the solicitation of an offer to buy or sell any securities. INVX and/or its directors, officers and employees shall not be liable for any direct, indirect, incidental, special or consequential loss or damage, resulting from the use of or reliance on the Information, including without limitation to, damages for loss of profits. The investors shall use the Information in association with other information and opinion, including their own judgment in making investment decision. The Information is obtained from sources believed to be reliable, and INVX cannot guarantee the accuracy, completeness and/or correctness of the Information.

This document is prepared by InnovestX Securities Company Limited (“INVX”) which is wholly-owned by The Siam Commercial Bank Public Company Limited (“SCB”). SCB may be appointed to act as financial advisor in relation to transactions to be carried out by Thai Oil Company Limited. Any opinions, news, research, analyses, prices, statements, forecasts, projections and/or other information contained in this document (the “Information”) is provided as general information purposes only and shall not be construed as individualized recommendation of an offer to buy or sell or the solicitation of an offer to buy or sell any securities. INVX and/or its directors, officers and employees shall not be liable for any direct, indirect, incidental, special or consequential loss or damage, resulting from the use of or reliance on the Information, including without limitation to, damages for loss of profits. The investors shall use the Information in association with other information and opinion, including their own judgment in making investment decision. The Information is obtained from sources believed to be reliable, and INVX cannot guarantee the accuracy, completeness and/or correctness of the Information.

This document is prepared by InnovestX Securities Company Limited (“INVX”) which is wholly-owned by The Siam Commercial Bank Public Company Limited (“SCB”). SCB has acted as Financial Advisor, Lead Arranger of Global Power Synergy Public Company Limited. Any opinions, news, research, analyses, prices, statements, forecasts, projections and/or other information contained in this document (the “Information”) is provided as general information purposes only, and shall not be construed as individualized recommendation of an offer to buy or sell or the solicitation of an offer to buy or sell any securities. INVX and/or its directors, officers and employees shall not be liable for any direct, indirect, incidental, special or consequential loss or damage, resulting from the use of or reliance on the Information, including without limitation to, damages for loss of profits. The investors shall use the Information in association with other information and opinion, including their own judgment in making investment decision. The Information is obtained from sources believed to be reliable, and INVX cannot guarantee the accuracy, completeness and/or correctness of the Information.

This document is prepared by InnovestX Securities Company Limited (“INVX”) which is wholly-owned by The Siam Commercial Bank Public Company Limited (“SCB”). SCB Asset Management Company Limited (“SCBAM”) which is wholly-owned by The Siam Commercial Bank Public Company Limited (“SCB”). SCB has acted as Financial Advisor of Digital Telecommunications Infrastructure Fund. SCBAM has acted as Fund Manager of Digital Telecommunications Infrastructure Fund. Any opinions, news, research, analyses, prices, statements, forecasts, projections and/or other information contained in this document (the “Information”) is provided as general information purposes only, and shall not be construed as individualized recommendation of an offer to buy or sell or the solicitation of an offer to buy or sell any securities. INVX and/or its directors, officers and employees shall not be liable for any direct, indirect, incidental, special or consequential loss or damage, resulting from the use of or reliance on the Information, including without limitation to, damages for loss of profits. The investors shall use the Information in association with other information and opinion, including their own judgment in making investment decision. The Information is obtained from sources believed to be reliable, and INVX cannot guarantee the accuracy, completeness and/or correctness of the Information.

INVX reserves the right to modify the Information from time to time without notice and in its sole discretion. This document is delivered to intended recipient(s) only and is not permitted to reproduce, retransmit, disseminate, sell, distribute, republish, circulate or commercially exploit the Information in any manner without the prior written consent of INVX.

Futures and Options trading carry a high level of risk with the potential for substantial losses, and are not suitable for all persons. Before deciding to trade Futures and Options, you should carefully consider your financial position, investment objectives, level of experience, and risk appetite if Futures and Options trading are appropriate. The possibility exists that you could sustain a loss of some or all of your initial investment. You should be aware of all the risks associated with Futures and Options trading, and you are advised to rely on your own judgment while making investment decision and/or should seek advice from professional investment advisor if you have any doubts.

This document is delivered to intended recipient(s) only and is not permitted to reproduce, retransmit, disseminate, sell, distribute, republish, circulate or commercially exploit the Information in any manner without the prior written consent of INVX.

Copyright©2012 InnovestX Securities Company Limited. All rights reserved.

CG Rating 2021 Companies with CG Rating

Companies with Excellent CG Scoring
AAV, ADVANC, AF, AH, AIRA, AKP, AKR, ALT, AMA, AMATA, AMATAV, ANAN, AOT, AP, ARIP, ARROW, ASP, AUCTION, AWC, AYUD, BAFS, BANPU, BAY, BBL, BCP, BCPG, BDMS, BEM, BGC, BGRIM, BIZ, BKI, BOL, BPP, BRR, BTS, BTW, BWG, CENTEL, CFRESH, CHEWA, CHO, CIMBT, CK, CKP, CM, CNT, COM7, COMAN, COTTO, CPALL, CPF, CPI, CPN, CRC, CSS, DDD, DELTA, DEMCO, DRT, DTAC, DUSIT, EA, EASTW, ECF, ECL, EE, EGCO, EPG, ETC, FPI, FPT, FSMART, GBX, GC, GCAP, GFPT, GGC*, GLAND, GLOBAL, GPI, GPSC, GRAMMY, GULF, GUNKUL, HANA, HARN, HMPRO, ICC, ICHI, III, ILINK, ILM, INTUCH, IP, IRPC, ITEL, IVL, JSP, JWD, K, KBANK, KCE, KKP, KSL, KTB, KTC, LALIN, LANNA, LH, LHFG, LIT, LPN, MACO, MAJOR, MAKRO, MALEE, MBK, MBKET, MC, MCOT, METCO, MFEC, MINT, MONO, MOONG, MSC, MTC, MVP, NCL, NEP, NER, NKI, NOBLE, NSI, NVD, NWR, NYT, OISHI, OR, ORI, OSP, OTO, PAP, PCSGH, PDG, PDJ, PG, PHOL*, PLANB, PLANET, PLAT, PORT, PPS, PR9, PREB, PRG, PRM, PROUD, PSH, PSL, PTG, PTT, PTTEP, PTTGC, PYLON, Q-CON, QH, QTC, RATCH, RS, S & J, SAAM, SABINA, SAMART, SAMTEL, SAT, SC, SCB, SCC, SCCC, SCG, SCGP, SCM, SDC, SEAFCO, SEAOL, SE-ED, SELIC, SENA, SHR, SIRI, SIS, SITHAI, SMK, SMPC, SNC, SONIC, SPALI, SPI, SPRC, SPVI, SSSC, SST, STA, STEC*, STI, SUN, SUSCO, SUTHA, SVI*, SYMC, SYNTEC, TACC, TASCO, TCAP, TEAMG, TFMAMA, TGH, THANA, THANI, THCOM, THG, THIP, THRE, THREL, TIP¹, TIPCO, TISCO, TK, TKT, TMT, TNDT, TNITY, TOA, TOP, TPBI, TQM, TRC, TRU, TRUE, TSC, TSR, TSTE, TSTH, TTA, TTB, TTCL, TTW, TU, TVD, TVI, TVO, TWPC, U, UAC, UBIS, UV, VGI, VIH, WACOAL, WAVE, WHA, WHAUP, WICE, WINNER, ZEN

Companies with Very Good CG Scoring
2S, 7UP, ABICO, ABM, ACE, ACG, ADB, AEONTS, AGE, AHC, AIT, ALL, ALLA, ALUCON, AMANAH, AMARIN, APCO, APCS, APURE, AQUA, ASEFA, ASIAN, ASK, ATP30, BA, BC, BEC, BFIT, BJCHI, BR, CBG, CGH, CHAYO, CHOTI, CI, CMC, CPL, CRD, CSP, DCC, ASAP, ASIA, ASIMAR, ASN, B, BAM, BCH, BEYOND, BJC, BLA, BROOK, CEN, CHARAN, CHG, CHOW, CIG, COLOR, CPW, CSC, CWT, DCON, DHOUSE, DOD, DOHOME, DV8, EASON, EFORL, ERW, ESSO, ESTAR, ETE, FE, FLOYD, FN, FNS, FORTH, FSS, FTE, FVC, GEL, GENCO, GJS, GYT, HEMP, HPT, HTC, HYDRO, ICN, IFS, IMH, IND, INET, INSET, INSURE, IRC, IRPC, IT, ITD*, J, JAS, JCK, JCKH, JMART, JMT, KBS, KCAR, KEX, KGI, KIAT*, KISS, KOOL, KTIS, KUMWEL, KUN, KWC, KWM, L&E, LDC, LEO, LHK, LOXLEY, LRH, LST, M, MATCH, MBAX, MEGA, META, MFC*, MGT, MICRO, MILL, MITSIB, MK, MODERN, MTI, NBC, NCAP, NCH, NETBAY, NEX, NINE, NRF, NTV, OCC, OGC, PATO, PB, PICO, PJW, PL, PM, PMTA, PPP, PPPM, PRIME, PRIN, PRINC, PSTC, PT, QLT, RBF, RCL, RICHY, RML, ROJNA, RPC, RT, RWI, S11, SA, SAK, SALEE, SAMCO, SANKO, SAPPE, SAWAD, SCI, SCN, SCP, SE, SFLEX, SFP, SFT, SGF, SIAM, SINGER, SKE, SKN, SKR, SKY, SLP, SMIT, SMT, SNP, SO, SORKON, SPA, SPC, SPCG, SR, SRICHA, SSC, SSF, STANLY, STGT, STOWER*, STPI, SUC, SWC, SYNEX, T, TAE, TAKUNI, TBSP, TCC, TCMC, TEAM, TFG, TFI, TIGER, TITL, TKN, TKS, TM, TMC, TMD, TMI, TMILL, TNL, TNP, TOG, TPA, TPAC, TPCS, TPS, TRITN, TRT, TSE, TVT, TWP, UEC, UMI, UOBKH, UP, UPF, UPOIC, UTP, VCOM, VL, VNT, VPO, VRANDA, WGE, WIUK, WP, XO, XPG, YUASA

Companies with Good CG Scoring
A, AI, AIE, AJ, AMC, APP, AQ, ARIN, AS, AU, B52, BEAUTY, BGT, BH, BIG, BLAND, BM, BROCK, BSBM, BSM, BYD*, CCP, CITY, CMO, CPT, CSR, EKH, EP, FMT, GLOCON*, GSC, HTECH, IHL, INGRS, JAK, JTS, KASET, KK, KWG, LEE, BTNC, CAZ, CGD, CMAN, CMR, CRANE, D, EMC, F&D, GIFT, GREEN, GTB, HUMAN, IIG, INOX, JR, JUBILE, KCM, KKC, KYE, LPH, MATI, M-CHAI, MCS, MDX, MJD, MORE, MUD, NC, NDR, NFC, NNCL, NOVA, NPK, NUSA, OCEAN, PAF, PF, PK, PLE, PPM, PRAKIT, PRAPAT, PRECHA, PTL, RCI², RJH, RP, RPH, RSP, SABUY, SF, SGP, SICT, SIMAT, SISB, SK, SMART, SOLAR, SPACK, SPG, SQ, SSP, STARK, STC, SUPER, SVOA, TC, TCCC, THMUI, TNH, TNR, TOPP, TPCH, TPIPL, TPIPP, TPLAS, TPOLY, TQR, TTI, TYCN, UKEM, UMS, UNIQU, UPA, UREKA, VIBHA, W, WIN, WORK, WPH, YGG, ZIGA

Corporate Governance Report
The material contained in this publication is for general information only and is not intended as advice on any of the matters discussed herein. Readers and others should perform their own independent analysis as to the accuracy or completeness or legality of such information. The Thai Institute of Directors, its officers, the authors and editor make no representation or warranty as to the accuracy, completeness or legality of any of the information contained herein. By accepting this document, each recipient agrees that the Thai Institute of Directors Association, its officers, the authors and editor shall not have any liability for any information contained in, or for any omission from, this publication.
The survey result is as of the date appearing in the Corporate Governance Report of Thai Listed Companies. As a result, the survey result may be changed after that date. InnvestX Securities Company Limited does not conform nor certify the accuracy of such survey result.
To recognize well performers, the list of companies attaining "Good", "Very Good" and "Excellent" levels of recognition (Not including listed companies qualified in the "no announcement of the results" clause from 1 January 2020 to 26 October 2021) is publicized.
¹ TIP was voluntarily delisted from the Stock Exchange of Thailand effectively on July 24, 2021
² RCI was voluntarily delisted from the Stock Exchange of Thailand, effectively on July 16, 2021
* บริษัทหรือกรรมการหรือผู้บริหารของบริษัทที่มีข้อมูลด้านการกำกับดูแลกิจการ เช่น การบรรเทาหนี้เกี่ยวกับหลักทรัพย์ การทุจริต คอร์รัปชัน เป็นต้น ซึ่งการใช้ข้อมูล CGR ควรระมัดระวังข้อมูลที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

Anti-corruption Progress Indicator

Certified (ได้รับการรับรอง)
2S, 7UP, ADVANC, AF, AI, AIE, AIRA, AKP, AMA, AMANAH, AMATA, AMATAV, AP, APCS, AQUA, ARROW, AS, ASIAN, ASK, ASP, AWC, AYUD, B, BAFS, BAM, BANPU, BAY, BBL, BCH, BCP, BCPG, BE8, BEYOND, BGC, BGRIM, BKI, BLA, BPP, BROOK, BRR, BSBM, BTS, BWG, CEN, CENTEL, CFRESH, CGH, CHEWA, CHOTI, CHOW, CIG, CIMBT, CM, CMC, COM7, COTTO, CPALL, CPF, CPI, CPN, CSC, DCC, DELTA, DEMCO, DIMET, DRT, DTAC, DUSIT, EA, EASTW, ECL, EGCO, EP, EPG, ERW, ESTAR, ETE, FE, FNS, FPI, FPT, FSMART, FSS, FTE, GBX, GC, GCAP, GEL, GFPT, GGC, GJS, GPI, GPSC, GSTEEL, GULF, GUNKUL, HANA, HARN, HEMP, HENG, HMPRO, HTC, ICC, ICHI, IFS, ILINK, INET, INSURE, INTUCH, IRC, IRPC, ITEL, IVL, JKN, JR, K, KASET, KBANK, KBS, KCAR, KCE, KGI, KKP, KSL, KTB, KTC, KWI, L&E, LANNA, LH, LHFG, LHK, LPN, LRH, M, MAKRO, MALEE, MATCH, MBAX, MBK, MC, MCOT, META, MFC, MFEC, MILL, MINT, MONO, MOONG, MSC, MST, MTC, MTI, NATION, NBC, NEP, NINE, NKI, NOBLE, NOK, NSI, NWR, OCC, OGC, ORI, PAP, PATO, PB, PCSGH, PDG, PDJ, PG, PHOL, PK, PL, PLANB, PLANET, PLAT, PM, PPP, PPPM, PPS, PR9, PREB, PRG, PRINC, PRM, PROS, PSH, PSL, PSTC, PT, PTG, PTT, PTTEP, PTTGC, PYLON, Q-CON, QH, QLT, QTC, RATCH, RML, RWI, S&J, SAAM, SABINA, SAPPE, SAT, SC, SCB, SCC, SCCC, SCG, SCGP, SCM, SCN, SEAOL, SE-ED, SELIC, SENA, SGP, SINGER, SIRI, SITHAI, SKR, SMIT, SMK, SMPC, SNC, SNP, SORKON, SPACK, SPALI, SPC, SPI, SPRC, SRICHA, SSF, SSP, SSSC, SST, STA, STOWER, SUSCO, SVI, SYMC, SYNTEC, TAE, TAKUNI, TASCO, TCAP, TCMC, TFG, TFI, TFMAMA, TGH, THANI, THCOM, THIP, THRE, THREL, TIDLOR, TIPCO, TISCO, TKS, TKT, TMILL, TMT, TNITY, TNL, TNP, TNR, TOG, TOP, TOPP, TPA, TPCS, TPP, TRU, TRUE, TSC, TSTE, TSTH, TTA, TTB, TTCL, TU, TVDH, TVI, TVO, TWPC, U, UBE, UBIS, UEC, UKEM, UOBKH, UPF, UV, VGI, VIH, WACOAL, WHA, WHAUP, WICE, WIUK, XO, YUASA, ZEN, ZIGA

Declared (ประกาศเจตนารมณ์)
AH, AJ, ALT, APCO, B52, BEC, CHG, CI, CPL, CPR, CPW, CRC, DDD, DHOUSE, DOHOME, ECF, EKH, ETC, EVER, FLOYD, GLOBAL, III, ILM, INOX, JTS, KEX, KUMWEL, LDC, MAJOR, MEGA, NCAP, NOVA, NRF, NUSA, NYT, OR, PIMO, PLE, RS, SAK, SIS, STECH, STGT, SUPER, SVT, TKN, TMI, TQM, TSI, VARO, VCOM, VIBHA, WIN
N/A

3K-BAT, A, A5, AAV, ABICO, ABM, ACAP, ACC, ACE, ACG, ADB, ADD, AEONTS, AFC, AGE, AHC, AIT, AJA, AKR, ALL, ALLA, ALPHAX, ALUCON, AMARIN, AMC, AMR, ANAN, AOT, APEX, APP, APURE, AQ, ARIN, ARIP, ASAP, ASEFA, ASIA, ASIMAR, ASN, ASW, ATP30, AU, AUCTION, BA, BBGI, BBIK, BC, BCT, BDMS, BEAUTY, BEM, BFIT, BGT, BH, BIG, BIOTEC, BIS, BIZ, BJC, BJCHI, BKD, BLAND, BLESS, BLISS, BM, BOL, BR, BRI, BROCK, BSM, BTNC, BTW, BUI, BYD, CAZ, CBG, CCET, CCP, CEYE, CGD, CHARAN, CHAYO, CHIC, CHO, CITY, CIVIL, CK, CKP, CMAN, CMO, CMR, CNT, COLOR, COMAN, CPANEL, CPH, CPT, CRANE, CRD, CSP, CSR, CSS, CTW, CV, CWT, D, DCON, DITTO, DMK, DOD, DPAINT, DTICI, DV8, EASON, EE, EFORL, EMC, ESSO, F&D, FANCY, FMT, FN, FORTH, FTI, FVC, GENCO, GIFT, GL, GLAND, GLOCON, GLORY, GRAMMY, GRAND, GREEN, GSC, GTB, GYT, HFT, HL, HPT, HTECH, HUMAN, HYDRO, ICN, IFEC, IHL, IIG, IMH, IND, INGRS, INSET, IP, IRPC, IT, ITD, J, JAK, JAS, JCK, JCKH, JCT, JDF, JMART, JMT, JP, JUBILE, JWD, KAMART, KC, KCC, KCM, KDH, KIAT, KISS, KK, KKC, KOOL, KTIS, KUN, KWC, KWM, KYE, LALIN, LEE, LEO, LIT, LOXLEY, LPH, LST, MACO, MANRIN, MATI, MAX, M-CHAI, MCS, MDX, MENA, METCO, MGT, MICRO, MIDA, MITSIB, MJD, MK, ML, MODERN, MORE, MPIC, MUD, MVP, NC, NCH, NCL, NDR, NER, NETBAY, NEW, NEWS, NEX, NFC, NNCL, NPK, NSL, NTV, NV, NVD, OHTL, OISHI, ONEE, OSP, OTO, PACE, PACO, PAF, PEACE, PERM, PF, PICO, PIN, PJW, PLUS, PMTA, POLAR, POMPU, PORT, POST, PPM, PRAKIT, PRAPAT, PRECHA, PRIME, PRIN, PRO, PROEN, PROUD, PSG, PTC, PTECH, PTL, RAM, RBF, RCL, RICHY, RJH, ROCK, ROH, ROJNA, RP, RPC, RPH, RSP, RT, S, S11, SA, SABUY, SAFARI, SALEE, SAM, SAMART, SAMCO, SAMTEL, SANKO, SAUCE, SAWAD, SAWANG, SCI, SCP, SDC, SE, SEAFCO, SECURE, SENAJ, SFLEX, SFP, SFT, SGF, SHANG, SHR, SIAM, SICT, SIMAT, SISB, SK, SKE, SKN, SKY, SLM, SLP, SMART, SMD, SMT, SNNP, SO, SOLAR, SONIC, SPA, SPCG, SPG, SPVI, SQ, SR, SSC, SSS, STANLY, STARK, STC, STEC, STHAI, STI, STP, STPI, SUC, SUN, SUTHA, SVH, SVOA, SWC, SYNEX, TACC, TAPAC, TC, TCC, TCCC, TCJ, TCOAT, TEAM, TEAMG, TEKA, TFM, TGE, TGPRO, TH, THAI, THANA, THE, THG, THL, THMUI, TIGER, TIPH, TITL, TK, TKC, TLI, TM, TMC, TMD, TMW, TNDT, TNH, TNPC, TOA, TPAC, TPBI, TPCH, TPIPL, TPIPP, TPLAS, TPOLY, TPS, TQR, TR, TRC, TRITN, TRT, TRUBB, TRV, TSE, TSF, TSR, TTI, TTT, TTW, TVT, TWP, TWZ, TYCN, UAC, UMI, UMS, UNIQU, UP, UPA, UPOIC, UREKA, UTP, UVAN, VL, VNG, VPO, VRANDA, W, WAVE, WFX, WGE, WINMED, WINNER, WORK, WORLD, WP, WPH, XPG, YGG, YONG

Explanations
Companies participating in Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption programme (Thai CAC) under Thai Institute of Directors (as of May 9, 2022) are categorised into: companies that have declared their intention to join CAC, and companies certified by CAC.